

NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU JUURES ASUV
ÜLELIIDULINE KEHAKULTUURI- JA SPORDIKOMITEE

**ÜLELIIDULINE
ÜHTNE SPORDI-
KLASSIFIKATSIOON**

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS

2/20778

A-196862

NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU JUURES ASUV
ÜLELIIDULINE KEHAKULTUURI- JA SPORDIKOMITEE

ÜLELIIDULINE ÜHTNE SPORDI- KLASSIFIKATSIOON

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1953

✓
KIRJASTON KÄSITTELYKESKUS
TARTU

KLASSIFIKATSIOON
ÜHINE SPORDI
ÜLELDLINE

2

Tartu Riikliku Olikooli
Raamatukogu
20778

TALIN 1982
BESTI WIKER KIRJASTUS

NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU JUURES ASUVA
ÜLELIIDULISE KEHAKULTUURI- JA
SPORDIKOMITEE

KÄSKKIRI

Nr. 920

14. oktoobrist 1952

ÜLELIIDULISE ÜHTSE SPORDIKLASSIFIKATSIOONI
UUE JUHENDI NING NSV LIIDUS HARRASTATA-
VATE SPORDIALADE JÄRGUNORMIDE JA -NÕUETE
KINNITAMISE KOHTA

Meie maal on kehtestatud spordiklassifikatsioon, mille aluseks on nõukogude kehalise kasvatuse eesrindlikud organisatsioonilised ja meetodilised printsiibid. Spordiklassifikatsiooni järgi omistatakse kõigile nõukogude kehakultuurlastele ühtsed austavad sportlikud nimetused ja spordijärgud, millel on määratu suur osatähtsus spordimeisterlikkuse kasvu stimuleerimisel.

Üleliiduline ühtne spordiklassifikatsioon, mis haarab kõiki Nõukogudemaa kehakultuuriorganisatsioonides harrastata- vaid spordialasid, annab sportlastele avarad võimalused järkjärguliseks tõusmiseks madalamatest spordijärkudest kõrgematesse ja on tähtsaks teguriks sporditehnika õppimisel ning treeningumetoodika täiustamisel, pedagoogide, treenerite ja sportlaste töö paremustamisel sportlike tule- muste tõstmiseks.

Uued, märgatavalt kõrgendatud järgunormid ja -nõuded, vastavalt ÜK(b)P Keskkomitee juhenditele 1. aprillist 1949, seadsid Nõukogude Liidu kehakultuuriorganisatsioonide ja sportlaste ette ülesande — võidelda sportlike tulemuste kiirendatud kasvu eest ja ette valmistada meistersportlasi, kes oleksid võimelised edukalt esinema vastutusrikastel rahvus- vahelistel spordivõistlustel.

Võideldes ÜK(b)P Keskkomitee poolt antud ülesannete täitmise eest, valmistasid kehakultuuriorganisatsioonid vii-

mase kolme ja poole aasta jooksul ette üle 2000 meister-sportlase ja kümneid tuhandeid esimese järgu sportlasi. Nõukogude sportlased tegid selle ajavahemiku jooksul üleliidulises rekorditabelis üle 1600 paranduse, tõstes samal ajal märgatavalt sportlike tulemuste taset.

Seoses Nõukogudema sportlaste saavutuste taseme pideva tõusuga, ei vastanud seni kehtinud järgunormid ja -nõuded üksikutel spordialadel enam nendele nõuetele, mis seisavad kehakultuuriorganisatsioonide ees spordimeisterlikkuse edasisel tõstmisel, õppe-treeningulise protsessi kvaliteedi ning pedagoogilise ja treenerite kaadri töö paremus-tamisel.

Seoses 23. veebruaril 1949. a. kinnitatud üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni kehtivuse tähtaja möödumisega ja eesmärgiga täielikult kasutada spordiklassifikatsiooni süsteemi tema progressiivsete järgunormide ja -nõuetega nõukogude sportlaste sportlike saavutuste edasisel tõstmisel, k ä s i n:

1. K i n n i t a d a õppesportdivalitsuse ja üleliiduliste spordi-erialasektsioonide poolt esitatud ja Üleliidulise Teaduslik-Metoodilise Nõukogu pleenumi poolt heakskiidetud üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni uus juhend ning klassifikatsiooni kuuluvate spordialade järgunormid ja -nõuded (lisad 1 ja 2).

2. Üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni uus juhend koos spordialade järgunormide ja -nõuetega panna kehtima kogu NSV Liidu territooriumil alates 1. jaanuarist 1953. a.

Samast kuupäevast alates lugeda kehtetuks Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee käskkirjaga nr. 140 23. veebruarist 1949. a. kinnitatud üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhend ning spordialade järgunormid ja -nõuded, samuti kõik hiljem kinnitatud spordialade järgunormide ja -nõuete täiendused ja muudatused.

3. Uuele spordiklassifikatsioonile üleminekuks määrata järgmine kord:

a) sportlastele kuni 31. detsembrini 1952. a. omistatud sportlikud nimetused ja järgud jätta kehtima;

b) sportlaste poolt 1952. a. jooksul täielikult 1949. a. klassifikatsiooni järgunormidele ja -nõuetele vastavaid tulemusi arvestada kui klassifikatsioonitulemusi;

c) sportlastel, kes 1. jaanuariks 1953. a. pole täielikult sooritanud 1949. a. klassifikatsiooni järgunormidele ja -nõuetele vastavaid tulemusi, jätkata normide ja -nõuete

täitmist spordijärkude saamiseks vastavalt uue spordiklassifikatsiooni nõuetele;

d) kehakultuuri- ja spordikomiteedel 15. jaanuariks 1953. a. lõpetada sportlastele spordijärkude vormistamine selleks tähtajaks saabunud materjalide alusel.

4. Kehakultuuri- ja spordikomiteedel, spordiühingute nõukogudel ja ministeeriumide ning asutuste juhtivatel organitel organiseerida laialdast selgitustööd uue spordiklassifikatsiooni propageerimisel kehakultuurlaste ja sportlaste, noorsoo, õppejõudude, treenerite ja kehakultuuriaktiivi seas, kasutades laialdaselt neid üritusi õppesportliku töö kvaliteedi tõstmiseks ja uute, täiuslike õppe- ja treeningmeetodite juurutamiseks meie maa kehakultuuriorganisatsioonides.

Korraldada 1952. a. oktoobri- kuni detsembrikuu jooksul asutustes kehakultuurlaste ja linnades sportlaste aktiivi nõupidamisi uue spordiklassifikatsiooni tutvustamiseks ja selgitamiseks ning kehakultuurlaste ja sportlaste mobiliseerimiseks võitlusse uute järgunormide ja -nõuete omandamise, õppe-sportliku töö organiseerituse ja kvaliteedi tõstmise ning aastaringse õppe-treeningtöö organiseerimise eest kehakultuurikollektiivides.

5. Selgitada õppejõududele, treeneritele ja sportlastele, et uue spordiklassifikatsiooni kehtestamine ning järgunormide ja -nõuete edaspidine tõstmine esitavad õppejõududele ja treeneritele nende töö kvaliteedi, nende kvalifikatsiooni ja pedagoogilise meisterlikkuse vastu senisest suuremaid nõudmisi, tõstes ühtlasi iga sportlase vastutust tema spordisaavutuste kasvu eest.

Märgatavalt kõrgendatud nõuded esimese järgu sportlastele ja meistersportlastele on tingitud Nõukogudemaa juhtivate sportlaste ees seisvatest uutest ülesannetest võitluses maailmarekordite püstitamise ja esikoha saavutamise eest kogu maailmas kõigil tähtsamatel spordialadel. Kehtestatud uued järgunormid baseeruvad juhtivate sportlaste ja treenerite saavutustele, seavad oma ülesandeks üldise sportliku kultuuri igakülgse tõstmise, parimate sportlaste eesrindliku sporditehnika ja treeningumetoodika juurutamise. Normide kõrgendamine ei tohi viia uue spordiklassifikatsiooni nõudeid täitnud meistersportlaste arvu vähendamisele, vaid nende ridade suurenemisele uusi kõrgendatud norme täitnud noorte sportlaskaadri ja nõukoguliku kooli eesrindlike loominguliste meetodite juurutamise arvel.

6. Spordiühingute nõukogudel ja asutuste juhtivatel kehakultuuriorganisatsioonidel suhtuda uue spordiklassifikatsiooni kõrgendatud järgunormide ja -nõuete kehtestamisele kui uuele tähtsale etapile Nõukogudemaa kõigi kehakultuuriorganisatsioonide tegevuses, mis tähistab kehakultuurikollektiivide ja pedagoogilise kaadri üleminekut uuele, täiuslikumale õppe-sportitöö protsessi organiseerimise vormile. Seoses sellega tuleb kindlustada aastaringse õppetreeningulise töö organiseerimine spordi-erialaseksioonides ja spordikoolides, saavutada kehakultuurlaste mitmekülge kehalise ettevalmistuse kõrge tase, mis kindlustaks võimaluse kasutada suuri treeningkoormusi ning spordiga tegelemisel varajast spetsialiseerumist. Kindlustada parimate pedagoogide ja treenerite eesrindlike kogemuste juurutamine pedagoogilise- ja treeneritekaadri praktilises töös, määrata andekatele noortele sportlastele individuaalsed treeningplaanid nende sportlike saavutuste tõstmiseks.

1. jaanuariks 1953. a. välja töötada juhtivate spordi-erialade arendamise perspektiivplaanid ning koostada nimekirjad nende andekate sportlaste kohta, kelledest lähema kahekolme aasta jooksul tuleb ette valmistada meistersportlased.

Osutada igakülget abi sportlastele ja treeneritele, kes võtavad endile kohustuse lähema ühe-kahe aasta jooksul täita uue spordiklassifikatsiooni alusel meistersportlase normid.

Samaks tähtjaks läbi vaadata nende meistersportlaste nimekirjad, kes peavad täitma uued järgunormid ja -nõuded ning kinnitada nende sportlaste individuaaltreeningplaanid treenerite nõukogude poolt.

7. Kehakultuuri- ja spordikomiteedel ja spordiühingute nõukogudel kindlustada vajalike abinõude kasutamiselevõtmine, et otsustavalt parandada tööd spordiklassifikatsiooni alal, milleks osutada erilist tähelepanu sportlaste sportlike saavutuste täpse arvelduse organiseerimisele kehakultuurikollektiivides, spordiühingute nõukogudes ning kehakultuuri- ja spordikomiteedes.

Oigeaegselt vormistada spordijärgud ja sportlikud nimetused, välja anda järgumärgid ja klassifikatsioonipiletid kehakultuurlaste nõupidamisel ja spordivõistlustel, järgusportlaste arveldamiseks ja vormistamiseks tõmmata kaasa laialdast ühiskondlikku kehakultuuriaktiivi, samuti rangelt kontrollida uue spordiklassifikatsiooni juhendi ja spordialade järgunormide ja -nõuete kõrvalekaldumatut täitmist.

8. Laialdaselt kasutada kohalikku ajakirjandust ja raadiovõrku uue spordiklassifikatsiooni propageerimiseks, korraldades meistersportlaste, kvalifitseeritud sportlaste, parimate õppejõudude ja treenerite esinemisi ja vestlusi eesmärgiga vahetada töökogemusi ning selgitada uut spordiklassifikatsiooni.

9. Spordibaaside direktoritel kindlustada 15. novembriks 1952. a. hästi kujundatud tahvlite väljapanek väljavõtetega uuest spordiklassifikatsiooni juhendist ning antud spordibaasis harrastatavate spordialade järgunormide ja -nõuete tabelitest.

10. Kehakultuuri õppeasutuste direktoritel läbi viia 1952. a. novembri-detsembrikuu jooksul kõigi kursuste üliõpilastele loengute tsükkel uut spordiklassifikatsiooni käsitlevate küsimuste kohta ning rakendada õppejõudude koosseisu ja üliõpilasi järgunormide ja -nõuete propageerimisele ja selgitamisele laialdastes noorsoo hulkades.

11. Spordiajalehtede ja ajakirjade toimetajatel organiseerida uue spordiklassifikatsiooni laialdast populariseerimist; regulaarselt avaldada parimate õppejõudude, treenerite ja kehakultuurikollektiivide töökogemusi järgu- ja meistersportlaste ettevalmistamisel.

12. Liiduvabariikide kehakultuuri- ja spordikomiteedel kindlustada 1953. a. alguses üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhendi ja järgunormide ja -nõuete kirjastamine vabariigi põhirahvuse keeles.

1. märtsiks 1953. a. kanda ette abinõudest, milliseid on rakendatud uue spordiklassifikatsiooni kehtestamisel.

13. Kirjastuse „Fizkultura i sport” direktoril sm. Toropovil anda 1. detsembriks 1952. a. välja üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhend koos spordialade järgunormide ja -nõuetega 100 000 eksemplarilises tiraažis.

14. Paluda ÜLKNÜ Keskkomiteed välja anda eribrošüür kommunistlike noorte organisatsioonidele üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhendi ja spordialade järgunormide ja -nõuete kohta. Samuti anda juhiseid uue spordiklassifikatsiooni tutvustamiseks kommunistlike noorte ajakirjanduses.

15. Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee agitatsiooni-propagandaosakonnal (sm. A. Volkov) 1953. a. esimesel poolaastal ette näha kinofilmi valmistamine üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni propageerimiseks.

16. Kontroll uue spordiklassifikatsiooni kehtestamise käigu üle panna Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee õppesportdivalitsusele, sportmängude valitsusele, jalgpalli osakonnale, õppe-metoodilisele osakonnale ja organisatsiooni-inspektuuri osakonnale.

N. ROMANOV

NSV Liidu Ministrite Nõukogu
juures asuva
Üleliidulise Kehakultuuri- ja
Spordikomitee esimehe, k. t.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee käskkirjale nr. 920
— 14. oktoobrist 1952

ÜLELIIDULISE ÜHTSE SPORDIKLASSIFIKATSIOONI JUHEND

I. Eesmärk ja ülesanded

- a) Ühtse printsiibi loomine NSV Liidu sportlastele sportlike järkude ja nimetuste omistamisel;
- b) nõukogude sportlaste spordimeisterlikkuse stimuleerimine;
- c) sportlaste mitmekülgse kehalise ettevalmistuse hoogustamine „Valmis tööks ja NSV Liidu kaitseks” kompleksi alusel;
- d) NSV Liidu kehakultuuriorganisatsioonides läbiviidava õppe-sporditöö kvaliteedi paremustamine ja noore spordikaadri edutamise abistamine.

II. Sportlikud nimetused ja spordijärgud

1. Kõigil NSV Liidus harrastatavail spordialadel kehtestatakse järgmine ühtne sportlaste klassifitseerimine:

- 1) meistersportlane
- 2) esimene spordijärk
- 3) teine spordijärk
- 4) kolmas spordijärk
- 5) esimene noorte spordijärk
- 6) teine noorte spordijärk
- 7) kolmas noorte spordijärk.

Märkus: Kolmas noorte spordijärk omistatakse poistele ja tütarlastele kuni 16 a. vanuses (kaasa arvatud).

Esimene ja teine noorte spordijärk omistatakse noormeestele ja neidudele kuni 18 a. vanuses (kaasa arvatud).

Poiste ja tütarlaste vanusemäärad, millisest alates neile võib spordijärke omistada, määratakse vastavate spordialade võistlusmäärustega ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee erikorraldustega.

2. Meistersportlase nimetus on eluaegseks austavaks nimetuseks ja omistatakse sportlastele — NSV Liidu kodanikele, kes:

a) omavad sportlikke tulemusi, mis vastavad antud spordialal kehtestatud meistersportlase normidele, või saavutavad silmapaistvat edu rahvusvahelistel spordivõistlustel;

b) on täielikult sooritanud „Valmis tööks ja NSV Liidu kaitseks” kompleksi II astme normid hindele „eeskujulik”;

c) viivad läbi ühiskondlikku tööd kehakultuurikollektiivides, spordiühinguis, kehakultuuriorganisatsioonides, Arme-, Laevastiku- ja Len-nuväe Abistamise Vabatahtliku Ühingu organisatsioonides või kehakul-tuuri- ja spordikomiteedes ning annavad edasi oma kogemusi ja tead-misi noortele.

3. Esimese, teise, kolmanda ning esimese noorte, teise noorte ja kolmanda noorte spordijärgu nimetused omistatakse sportlastele, kes:

a) on täitnud vastavale spordijärgule kehtestatud järgunormid ja nõuded;

b) on täielikult sooritanud „Valmis tööks ja NSV Liidu kaitseks” kompleksi normid:

I ja II spordijärgu omistamiseks — VTK II astme normid; III spordi-järgu omistamiseks — VTK I astme normid; I ja II noorte spordijärgu omistamiseks — VTK I astme normid; III noorte spordijärgu omista-miseks — OVTK normid.

Märkused: 1. Poisid ja tütarlapsed, kes täidavad kolmanda või kõrgemate spordijärgude normid kuni 16 a. vanuselt, peavad sooritama OVTK normid, 17—18 aastased aga — VTK I astme normid. Pärast üleminekut täiskasvanute gruppi antakse neile üheaastane tähtaeg VTK kompleksi II astme normide sooritami-seks vastavalt nõuetele, mis on kehtestatud antud spordijärgule.

2. VTK kompleksi normide sooritamine pole kohustuslik sport-lastele, kes sellest on tervisliku seisukorra tõttu vabastatud spordi-arstliku kontrolli poolt.

III. Sportlike nimetuste ja spordijärgude määramise kord

4. Spordijärgud ja nimetused määratakse nendel spordialadel, millistel kehtivad NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Ülelii-dulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt kinnitatud üleliidulised võistlusmäärused.

5. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Keha-kultuuri- ja Spordikomitee igakordsel eriloal lubatakse sportlasi klassi-fitseerida kuni I spordijärguni rahvuslikel spordialadel, millistel kehti-vad NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakul-tuuri- ja Spordikomitee poolt kinnitatud võistlusmäärused.

6. Järgunormid ja -nõuded kõigil NSV Liidus harrastatavail spordi-aladel kinnitab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee neljaks aastaks.

Kohalikel kehakultuuri- ja spordikomiteedel või kehakultuuri-organisatsioonidel on keelatud kehtestada täiendavaid spordijärke või sportlikke nimetusi käesoleva juhendi kõrval, samuti muuta kehtestatud järgunorme ja -nõudeid.

Märkus: Järgunormid ja nõuded rahvuslikel spordialadel töötatakse välja vastavate liiduvabariikide kehakultuuri- ja spordikomiteede poolt ning esitatakse kinnitamiseks NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Üleliidulisele Kehakultuuri- ja Spordikomiteele. Need normid ja nõuded kehtivad ainult vastava liiduvabariigi piires.

7. Üleliiduline ühtne spordiklassifikatsiooni kehtestatakse alljärgnevatel spordialadel:

1. Akrobaatika.	25. Poks.
2. Alpinism.	26. Purilennusport.
3. Autosport.	27. Purje- ja jääpurjesport.
4. Hoki.	28. Ratsasport.
5. Iluuisutamine.	29. Sambomaadlus.
6. Jahilaskmine.	30. Spinningusport.
7. Jalgpall.	31. Suusatamine.
8. Jalgrattasport.	32. Sõudmine (akadeemiline ja rahvapaatidel).
9. Kaasaegne viievõistlus.	33. Tennis.
10. Kabe.	34. Turism.
11. Kergejõustik.	35. Tõstesport.
12. Kiiruisutamine.	36. Ujumine.
13. Klassikaline maadlus.	37. Vabamaadlus.
14. Korvpall.	38. Vee-mootorisport.
15. Kurnimäng.	39. Veepall.
16. Langevarjusport.	40. Vehklemine.
17. Laskesport.	41. Vene hoki.
18. Lauatennis.	42. Vettehüpped.
19. Lennusport.	43. Võimlemine (sportlik ja kunstiline).
20. Lennusport aerostaatidel.	44. Võrkpall.
21. Maahoki.	45. Väravpall 7 : 7.
22. Male.	46. Väravpall 11 : 11.
23. Mootorrattasport.	
24. Mudellennusport.	

IV. Sportlike nimetuste ja spordijärkude omistamise kord

8. Meistersportlase nimetuse omistab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee — liiduvabariikide, Moskva või Leningradi kehakultuuri- ja spordikomiteede taotlusel ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee vastavate valitsuste või osakondade ettepanekul.

9. Esimene spordijärk kõigil punktis 7 loetletud spordialadel omistatakse liiduvabariikide, Moskva või Leningradi kehakultuuri- ja spordikomiteede poolt oblastite, kraide, ANSV ja liiduvabariikide alluvusega linnade kehakultuuri- ja spordikomiteede ettepanekul kehakultuuri-algorganisatsioonide taotlusel.

Märkus: Vene NFSV ja Ukraina NSV Ministrite Nõukogu juures asuvatel Kehakultuuri- ja Spordikomiteedel on lubatud nendel spordialadel, kus tulemusi mõõdetakse aja-, kaalu- või kaugusühikute, punktide või ballidega, anda esimese spordijärgu omistamise õigus suuremate kraide, oblastite, ANSV ja vabariikliku alluvusega linnade kehakultuuri- ja spordikomiteedele.

10. Teine spordijärk ja esimene noorte spordijärk kõigil punktis 7 loetletud spordialadel omistatakse kraide, oblastite, ANSV ja vabariikliku alluvusega linnade kehakultuuri- ja spordikomiteede poolt neile alluvate komiteede ettepanekul kehakultuuri-organisatsioonide taotlusel.

Märkus: Kraide, oblastite ja ANSV kehakultuuri- ja spordikomiteedel on lubatud nendel spordialadel, kus tulemusi mõõdetakse aja-, kaalu- või kaugusühikute, punktide või ballidega, anda teise spordijärgu ja esimese noorte spordijärgu omistamise õigus üksikutele linnade kehakultuuri- ja spordikomiteedele.

11. Kolmas spordijärk ning teine noorte ja kolmas noorte spordijärk omistatakse vastavate liiduvabariikide, kraide, oblastite ja ANSV-de komiteede ja sellekohasesse nimekirja võetud rajoonide ja linnade Kehakultuuri- ja Spordikomiteede poolt kehakultuuri-organisatsioonide ettepanekul.

12. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee otsusega võidakse esimese, teise ja kolmanda noorte spordijärgu omistamise õigus NSV Liidu harrastatavil spordialadel anda üksikutele organisatsioonidele, kusjuures järkude omistamine teostatakse erijuhendi alusel.

13. Esimene, teine ja kolmas spordijärk mudellennuspordis, lennuspordis aerostaatidel, langevarjuspordis, purilennuspordis ja lennuspordis ning noorte spordijärgud mudellennuspordis omistatakse Arme-, Lennuväe- ja Meresõjalaevastiku Abistamise Vabatahtliku Ühingu (ALMAVÜ) Keskkomitee või vabariiklike, kraide ja oblastite komiteede poolt vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt kinnitatud erijuhendile.

ALMAVÜ komiteed esitavad spordijärkude omistamisel järgumärkide saamiseks ärakirjad oma vastavatest otsustest vastavatele kehakultuuri- ja spordikomiteedele.

14. Nendel spordialadel, kus tulemusi fikseeritakse aja-, kaalu- või kaugusühikute, punktide või ballidega ja millistest osavõtt kehtivate võistlusmääruste alusel on noortele lubatud, omistatakse noortele spordijärgud üldistel alustel, olenevalt saavutatud tagajärgedest. Sportmängudes, võimlemises, poks, maadluses (klassikalises, vaba- ja rahvuslikus), vehklemises, ratsaspordis, sõudmises (akadeemilises ja rahvapaatidel ning süstadel), jalgrattaspordis trekisõidus, suusahüpetes, slalomis ja kiirlaskumises, purje-jääpurjespordis — poistele ja tütarlastele ning noormeestele ja neidudele omistatakse III noorte, II noorte ja I noorte spordijärk vastava spordiala nendele järkudele kehtestatud tulemuste täitmise eest, mis on saavutatud noorte võistlustel.

Märkus: Males ja kabes noorte spordijärke ei omistata.

15. Esimese noorte ja teise noorte spordijärgu sportlased (neil spordialadel, kus need spordijärgud on kehtestatud) viiakse pärast 19 a. vanuseks saamist üle esimesest noorte spordijärgust teise (täiskasvanute) spordijärku ning teisest noorte spordijärgust vastavalt kolmandasse (täiskasvanute) spordijärku.

Kolmanda noorte spordijärgu sportlased langevad pärast 17 a. vanuseks saamist järguklassifikatsioonist välja.

16. Spordijärgud omistatakse ainult ametlikel spordivõistlustel saavutatud tagajärgede põhjal.

Märkus: Ametlikeks spordivõistlusteks loetakse need võistlused, milliseid teenindab kehakultuuri- ja spordikomiteedes arvel olev kohtunike kolleegium.

17. Spordivõistluste kohtunike kolleegiumid märgivad võistlejate tulemused nende klassifikatsioonipiletisse või annavad neile välja tõendid saavutatud tulemuste kohta. Sissekanded kinnitatakse selle linna kehakultuuri- ja spordikomitee pitsatiga, kus võistlused toimusid.

18. Sportlased, kes kahe kalendriaasta jooksul ei korda oma spordijärgu norme ja -nõudeid, viiakse üle järgmisse madalamasse spordijärku.

Noorte spordijärkude ja kolmanda spordijärgu sportlased, kes kahe kalendriaasta jooksul ei korda oma spordijärku, langevad järguklassifikatsioonist üldse välja.

19. Ainult antud liiduvabariigis harrastatavatel spordialadel (rahvuslikel spordialadel) määratakse spordijärkude omistamise kord kindlaks käesoleva juhendi alusel vastavate vabariiklike kehakultuuri- ja spordikomiteede poolt.

Märkus: Kehakultuurikollektiivid ja spordiorganisatsioonid esitavad kehakultuuri- ja spordikomiteedele iga aasta 15. jaanuariks nende sportlaste nimekirjad, kes kahe möödunud kalendriaasta jooksul ei ole kinnitanud (korranud) oma spordijärgu norme.

V. Järgusportlaste ja meistersportlaste õigused ja kohused

20. Kehakultuurlastel, kellele on omistatud spordijärgud või sportlikud nimetused, on:

- a) eesõigus astuda kehakultuuri-õppeasutustesse;
- b) eesõigus kuuluda oma spordialal spordikoolidesse;
- c) õigus kasutada teisi eesõigusi ja soodustusi, mis on määratud vastavate kehakultuuri- ja spordikomiteede ja spordiorganisatsioonide poolt;
- d) õigus kanda vastava spordijärgu märki;
- e) õigus esineda spordivõistlustel oma organisatsiooni eest või koondvõistkondade koosseisus vastavalt oma sportlikule kvalifikatsioonile.

21. Kehakultuurlastel, kellele on omistatud spordijärgud või sportlikud nimetused, on kohustatud:

- a) pidevalt tõstma oma ideelis-poliitilist ja kultuurilist taset, olema valvsad ja leppimatud oma sotsialistliku kodumaa vaenlaste vastu, olema eesrindlasteks tootmis-, õppe- ja ühiskondlikus töös, olema eeskujuks oma eluviisides ja sotsialistlikus ühiselus;
- b) süstemaatiliselt tõstma oma spordimeisterlikkust;
- c) tõstma oma mitmekülgse kehalise ettevalmistuse taset „Valmis tööks ja NSV Liidu kaitseks” kompleksi alusel;
- d) aktiivselt osa võtma nõukogude kehakultuuriliikumisest;

- e) edasi andma oma sportlikke kogemusi ja teadmisi noortele kehakultuurlastele;
- f) kandma järgumärki ja hoolsalt sellesse suhtuma;
- g) kuuluma kehakultuuriorganisatsiooni liikmeskonda ja aktiivselt esinema võistlustel oma kehakultuurikollektiivi eest.

VI. Spordijärgu või sportliku nimetuse äravõtmisest

22. Isikutelt, kes käituvad häbiväärselt ja nõukogude sportlasele sobimatult, võidakse sportlik nimetus või spordijärk ära võtta.

Spordijärgu või sportliku nimetuse äravõtmise küsimust arutatakse kehakultuurikollektiivis. Kehakultuurikollektiivi otsus koos kohaliku kehakultuuri- ja spordikomitee kokkuvõttega esitatakse sellele komiteele, kellel on õigus omistada vastavat spordijärku või sportlikku nimetust.

23. Meistersportlase nimetust võidakse ära võtta ainult NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee otsusega.

VII. Järgusportlase vormistamine ja arveldus

24. Meistersportlase nimetuse omistamiseks esitatakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Üleliidulisele Kehakultuuri- ja Spordikomiteele:

- a) kehakultuuri-algkollektiivi taotlus;
- b) vastava kehakultuuri- ja spordikomitee või sellega võrdse organisatsiooni esitis;
- c) Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee vastavas instruksioonis ettenähtud muud dokumendid.

25. Esimese, teise, kolmanda ja noorte spordijärgu omistamiseks esitavad spordiorganisatsioonid vastavale rajooni või linna kehakultuuri- ja spordikomiteele koos taotlusega:

- a) vormikohaselt täidetud arvestuskaardi (lisa 1) kahes eksemplaris;
- b) peakohtuniku poolt allakirjutatud võistlusprotokolli või kohtunikekolleegiumi õiendi sportlase tulemuse kinnitamise kohta.

26. Kehakultuuri- ja spordikomiteed, kellel on õigus vastavat spordijärku omistada, omistavad pärast esitatud dokumentide kontrollimist sportlastele spordijärgu komitee käskkirjaga või saadavad dokumendid vastava taotlusega kõrgemalseisvale kehakultuuri- ja spordikomiteele.

27. Sportlastele, kellele omistatakse meistersportlase nimetus, esimene, teine, kolmas või noorte spordijärk, antakse rinnamärk ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud vormikohane klassifikatsioonipilet.

Meistersportlastele antakse peale selle veel alatine tunnistus.

28. Märkide ja tunnistuste väljaandmist meistersportlastele teostab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Üleliiduline Kehakultuuri- ja Spordikomitee. Märk ja tunnistus saadetakse linna või rajooni kehakultuuri- ja spordikomiteele sportlase elukoha järgi ning antakse talle kätte vastava kehakultuuri- ja spordikomitee poolt.

Klassifikatsioonipilet antakse meistersportlastele linna või rajooni kehakultuuri- ja spordikomitee poolt sportlase elukoha järgi.

29. Järgumärkide väljaandmist sportlastele teostavad need kehakultuuri- ja spordikomiteed, kes omistasid antud spordijärgu. Märgid antakse välja sportlastele kas vahetult või vastavate komiteede või spordiorganisatsioonide kaudu sportlase elukoha järgi.

Klassifikatsioonipiletite väljaandmine, samuti märkuste tegemine nende kõrgemasse spordijärku üleviimise kohta teostatakse kehakultuuri- ja spordikomiteede poolt sportlase elukoha järgi.

30. Sportlastele, kes on täitnud järgunormid mitmel spordialal, antakse üks klassifikatsioonipilet, kuid arvestuskaardid täidetakse eraldi iga spordiala kohta (täiendav järgupilet antakse ainult sportmängudes).

31. Sportlasele antakse õigus järgumärgi saamiseks iga spordiala järgi, milles talle spordijärk on omistatud.

M ä r k u s: Spordialadel, milles on mitmesuguseid erinevaid harjutusi (kergejõustik, ujumine, suusatamine, laskesport jne.) antakse mitmes harjutuses järgunormid sooritanud sportlastele üks järgumärk, kuid üksikutes harjutustes saavutatud tulemused kantakse klassifikatsioonipiletisse.

32. Sportlaste üleviimisel kõrgemasse spordijärku antakse temale vastava spordijärgu märk. Uut klassifikatsioonipiletit sel juhul ei anta. Uus erivormis klassifikatsioonipilet antakse esimese järgu sportlastele ja meistersportlastele. Klassifikatsioonipiletid ja märgid antakse välja vormikohase jaotuslehega (lisa 2).

33. Noorte spordijärkude, kolmanda, teise ja esimese spordijärgu ning meistersportlaste arvestuskaardid säilitatakse vastava linna või rajooni kehakultuuri- ja spordikomitees, kaartide koopiaid aga kehakultuurikollektiivis (spordiorganisatsioonis), mille liige sportlane on, ja komitees, kelle poolt spordijärk omistati.

34. Järgumärgid ja klassifikatsioonipiletid valmistatakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt ja saadetakse vabariiklikele komiteedele ja neile võrdseile organisatsioonidele või vastavalt nende avaldustele komiteedele, kellel on õigus omistada spordijärke.

35. Klassifikatsioonipilet registreeritakse kehakultuurikollektiivis (kehakultuuriorganisatsioonis, spordiühingus), mille liikmeks sportlane on. Ilma registreerimiseta loetakse klassifikatsioonipilet kehtetuks.

36. Klassifikatsioonipilet on ühtlasi tõendiks, mis annab õiguse osavõtuks alg-kollektiivi (organisatsiooni, spordiühingu) nimel spordiüritustest ning esitatakse võistluste kohtunike kolleegiumile. Oblasti ulatusega ja suurematel spordivõistlustel on klassifikatsioonipileti esitamine kõigi osavõtjate poolt kohustuslik.

37. Sportmängudes, maadluses, poksis, vehklemises ja tennisel kantakse klassifikatsioonipiletisse kõikide võistluste tulemused ja kirjutatakse alla võistluste kohtunike poolt. Teistel spordialadel kantakse piletisse ainult need tulemused, mis on vajalikud sportlasele kõrgema spordijärgu omistamiseks või spordijärgu säilitamiseks.

38. Sportlane, kellel on spordijärk, võib spordivõistlustest osa võtta ainult selle kehakultuurikollektiivi (kehakultuuriorganisatsiooni, spordiühingu) nimel, mis on näidatud tema klassifikatsioonipiletis ja kus ta on arvel.

Üleminekul uude kehakultuurikollektiivi (kehakultuuriorganisatsiooni) või ümberasumisel teise linna, võib sportlane võtta osa individuaal-võistkondlikest võistlustest uue organisatsiooni, linna, oblasti jne. nimel vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee käskkirjaga nr. 935 — 30. novembrist 1950. a. kinnitatud instruksiooni „Sportlaste ühest kehakultuuriorganisatsioonist teise ülemineku kord” nõuetele.

39. Klassifikatsioonipileti või järgumärgi kaotamise korral annab sportlane avalduse pileti duplikaadi või uue märgi saamiseks koos kehakultuurikollektiivi taotlusega sellele kehakultuuri- ja spordikomiteele, kus tema pilet oli registreeritud. Pärast seda antakse talle uus märk või klassifikatsioonipilet sellekohase märkusega.

40. Vanade klassifikatsioonipiletite vahetamist uute vastu teostatakse vastavate kehakultuuri- ja spordikomiteede poolt pärast seda, kui pileti võistlustulemuste sissekanneteks ettenähtud leheküljed osutuvad täiesti täidetuks.

41. Uude klassifikatsioonipiletisse kantakse summaarselt (kokkuvõttes) vanast piletist võistluste tulemused seisuga uue klassifikatsioonipileti väljaandmise päeval.

VIII. Klassifikatsiooni-nimekirjad

42. Klassifikatsiooni-nimekirjad koostatakse eraldi igas spordijärgus ja igal spordialal. Nimekirja alustatakse sportlastega, kes möödunud aastal (hooajal) saavutasid antud spordijärgus parimaid tulemusi. Edasi paigutatakse sportlased nimekirja vastavalt paremusjärjestusele.

43. Spordialadel, kus tulemusi hinnatakse saavutatud võitude alusel, määravad sportlaste järjekorra klassifikatsiooni-nimekirjades saavutatud võitude arv ja tähtsus. Klassifikatsiooni-nimekirjad koostatakse vastavate kehakultuuri- ja spordikomiteede erialaseksioonide poolt.

44. Meistersportlased kantakse klassifikatsiooni-nimekirjadesse üldistel alustel, vastavalt sel aastal nende poolt faktiliselt saavutatud tulemustele, märkusega „Meistersportlane”.

ÖPPESPORDIVALITSUS

Järgsportlase isiklik kaart

Foto koht

ALA

Spordiorg. linn/rajoon

Kollektiiv

Nimi, ees- ja isanimi

Sugu

Sünniaasta

Rahvus

Sotsiaalne päritolu

Parteilisus

Haridus (alg-, kesk-, kõrgem)

Kehakultuuriline haridus (mis lõpetas)

.....

VTK aste: VTK I VTK II

Missugust spordiala harrastab

Kohtuniku kategooria

Missugusel alal

Kus töötab

Riiklikud autasustamised

.....

Isiklik allkiri

SPORDIJÄRK				
Järk	Käskkirja kuupäev	Käskkirja nr.	KELLE POOLT OMISTATUD	Pileti nr.

..... kehakultuuri- ja spordikomitee

Nimekiri nr.

KLASSIFIKATSIOONIPILETITE VÄLJAANDMISE KOHTA

..... järgu sportlastele

(spordi ala)

Jrk. nr.	Perekonna- ja isanimi	Organisatsioon (sporditühing)	Kehakultuuri-kollektiiv	Väljaandmise kuupäev	Pileti nr.	Allkiri vastuvõtmise kohta

Kokku on nimekirja nr. järgi välja antud
..... klassifikatsioonipiletit

Komitee esimees
(allkiri)

NSV Liidu Ministrite Nõukogu
juures asuva Üleliidulise Kehakul-
tuuri- ja Spordikomitee käskkirjale
nr. 920 — 14. oktoobrist 1952

JÄRGUNORMID JA -NÕUDED

AKROBAATIKA

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu, liiduvabariikide, Moskva, Leningradi või vabatahtlike spordiühingute kesknõukogude esivõistlustel kohustuslike ja valikharjutuste täitmisel 90% võimalikust punktide kogusummast.

Esimene järk

Saavutada mitte alla linna ulatusega ametlikel võistlustel kohustuslike ja valikharjutuste täitmisel 80% võimalikust punktide kogusummast.

Teine järk

Saavutada mitte alla linna ulatusega ametlikel võistlustel kohustuslike harjutuste täitmisel 75% võimalikust punktide kogusummast.

Kolmas ja noorte järk

Saavutada ükskõik missugustel ametlikel võistlustel kohustuslike harjutuste täitmisel 75% võimalikust punktide kogusummast.

Spordijärgu säilitamine

Täita samad nõuded.

Märkus: 1. Järgunõuded jõuharjutuste, segapaarisharjutuste ja grupiharjutuste kava järgi loetakse täidetuks juhul, kui kõik paari, kolmiku või neliku osavõtjad kindlasti täitsid antud järgus ettenähtud nõuded.

2. Punktide kogusumma, mis on vajalik järgu normatiivide täitmisel, arvestatakse iga võistleja poolt eraldi saadud individuaalsete hinnete järgi.

3. Materjalide esitamisel meistersportlase nimetuse saamiseks on vajalik esitada harjutuste täitmist hinnanud kohtunike brigadide nimestik, samuti kohtunike (pea)kolleegiumi koosseis, ära näidates nende kohtunike kategooria.

ALPINISM

JÄRGUNÕUDED

Spordijärk	Raskuse kategooria										Kokku
	1A	1B	2A	2B	3A	3B	4A	4B	5A	5B	
Meistersportlane											
Mäekurud	1	2	2	1	1	—	—	—	—	—	7
Mäetipud	—	3	2	3	3	3	2	3	3	—	22
Esimene järk											
Mäekurud	1	2	2	1	1	—	—	—	—	—	7
Mäetipud	—	3	2	3	3	3	2	2	—	—	18
Teine järk											
Mäekurud	1	2	2	1	—	—	—	—	—	—	6
Mäetipud	—	3	2	3	2	2	1	—	—	—	13
Kolmas järk											
Mäekurud	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Mäetipud	—	3	2	1	—	—	—	—	—	—	6

TÄIENDAVID NÕUDED

Meistersportlane

Juhtida kahte tõusu 4. kategooria (naistel 3. kategooria) mäetippu. Juhtida ühte tõusu 5-A kategooria mäetippu või osa võtta ühest 5-B kategooria tõusust (naistel — juhtida üht 4-B kategooria tõusu).

Sooritada tõus 4. kategooria mäetippu mööda uut teed (naistel mittekohustuslik).

Täita instruktori ülesandeid kahel „NSV Liidu alpinist” I astme märgi kandjate ettevalmistamise kogunemisel.

Sooritada kontroll-arvestuslik tõus 5-A kategooria mäetippu.

Esitada kirjeldus tõusust mööda uut teed 4. kategooria mäetippu.

Esimene järk

Juhtida kahte tõusu 3. kategooria mäetippu (naistel kahte tõusu 2. kategooria mäetippu).

Sooritada üks tõus 3. kategooria mäetippu mööda uut teed (naistel mittekohustuslik).

Sooritada tõus vähemalt 5000 m kõrgusele mäetipule.

Sooritada kontroll-arvestuslik tõus 4-B kategooria mäetippu.

Esitada kirjeldus tõusust mööda uut teed 3. kategooria mäetippu.

Täita noorema instruktori ülesandeid kolmel „NSV Liidu alpinist” I astme märgi kandjate ettevalmistamise kogunemisel.

Teine järk

Juhtida kahte tõusu 2. kategooria mäetippu.

Teostada kontroll-arvestuslikud tõusud 3-A ja 3-B kategooria mäetippudesse.

Esitada kirjeldus tõusust 2. kategooria mäetippu.

Kolmas järk

Omada „NSV Liidu alpinist” I astme märk.

Teostada kontroll-arvestuslikud tõusud 1-B, 2-A ja 2-B kategooria mäetippudesse.

Esitada kirjeldus-iseloomustus laagrist, kus toimus järgusportlase ettevalmistus. Valgustada kirjelduses vajalikke moraalseid-tahtelisi omadusi, distsiplineeritust, kehalist ja tehnilist (alpinistlikku) ettevalmistust.

M ä r k u s e d: 1. Järguarvestusse kuulub mitte rohkem kui üks ühele ja samale mäetipule sama marsruudiga sooritatud tõus.

2. Kontroll-arvestuslikud mäetipud iga kõrgmäestiku rajooni jaoks kinnitatakse Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt.

3. Tõusu juhtimist arvestatakse ainult sel juhul, kui rühma juht ja osavõtjad vastavad nõuetele, mis on määratud alpinistlike ürituste instruksiooni punktis 16.

4. Matkad mäekurudel ja tõusud, milliseid arvestatakse III spordijärgu omistamisel, peavad olema läbi viidud alljärgnevas korras: arvestuskatsed märgile (matk ja tõus) — laagri (alpiniaadi) kolonni koosseisus; märgikandjate matk mäekurule — samuti kolonni koosseisus; teine ja kolmas tõus — viieliikmelise rühma koosseisus instruktori juhtimisel; neljas ja viies — rühma koosseisus ühe osavõtja juhtimisel instruktori juuresolekul; kuues (1. kategooria mäetippu) — kahe koos töötava sidegrupi koosseisus, ilma instruktoriga.

5. Tõusu marsruudid 3. ja 4. kategooria mäetippudesse peavad raskuselt olema nii kaljulise kui ka jäälise või kombineeritud iseloomuga.

6. Naistel asendatakse kolm tõusu 4-B ja kolm tõusu 5-A kategooriast ühe tõusuga 4-B ja ühe tõusuga 5-A kategooriast.

7. Naistelt ei nõuta 4-A kategooria tõusu (teine järk).

8. Mäesuusatamise matk peab vastama oma raskuselt mäekuru ületamise retkele või tõusule 1. kategooria määtippu.

Spordijärgu säilitamine

Üks kord kahe aasta jooksul sooritada tõus määtippu, mis raskuskategooriaalt on vastava spordijärgu kõige raskemast tõusust ühe kategooria võrra madalam.

AUTOSPORT

JÄRGUNÕUDED

MAANTEESÕIT

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel esikoht ühes masinaklassis, distantsil 500 km või rohkem;

või

näidata tulemus, mis moodustab võitja tulemusest (ajast) mitte rohkem kui 103%, kusjuures osavõtjaid on vähemalt kümme;

või

näidata ühes masinaklassidest tulemust, mis ületab NSV Liidu rekordi või lähtenormi distantsil 50 km või rohkem;

või

näidata ühes masinaklassidest tulemust, mis ületab NSV Liidu rekordi või rekordnormi distantsidel: 1 km, 5 km, 10 km lendstardist ja 1 km paigalstardist (kompleks) tingimusel, et sportlasel on esimene spordijärk.

Esimene järk

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel ühes masinaklassis distantsil 500 km või rohkem tulemus, mis moodustab võitja ajast mitte rohkem kui:

110% — distantsi lõpetanud viie osavõtja juures

112% — distantsi lõpetanud kümne osavõtja juures

114% — distantsi lõpetanud viieteistkümne osavõtja juures

115% — distantsi lõpetanud kuuteistkümne või rohkem osavõtja juures;

v õ i

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel tulemus, mis ühes masinaklassidest, distantsil 50 km või rohkem, moodustab mitte rohkem kui 110% NSV Liidu rekordist;

v õ i

saavutada tulemus, mis ühes masinaklassidest distantsidel 1 km, 5 km, 10 km lendstardist või 1 km paigalstardist ületab NSV Liidu rekordi, tingimusel, et sportlasel on teine spordijärk;

v õ i

saavutab vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemuse, mis ületab kolme esimese järgu või kuue teise järgu sportlase tulemuse, saavutades seejuures 100 km või pikemal distantsil vähemalt kuuenda koha.

Teine järk

Saavutada tulemus, mis ühes masinaklassis distantsil 50 km või rohkem moodustab NSV Liidu rekordist mitte rohkem kui 120%;

v õ i

saavutada tulemus, mis ühes masinaklassis distantsidel 1 km, 5 km või 10 km lendstardiga või 1 km paigalstardist moodustab NSV Liidu rekordist mitte rohkem kui 110%;

v õ i

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis ületab distantsil 100 km või rohkem kolme teise järgu sportlase või kuue kolmanda järgu sportlase tulemuse.

Kolmas järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis ületab distantsil mitte alla 50 km vähemalt kolme kolmanda järgu sportlase tulemuse.

RINGRAJASÕIT JA KROSS

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel ühes masinaklassis esikoht või näidata tulemus, mis moodustab võitja ajast mitte rohkem kui 103%;

v õ i

saavutada spordiühingu või organisatsiooni kesknõukogu, liiduvabariigi, Moskva või Leningradi esivõistlustel esikoht ühes masinaklassis tingimusel, et antud masinaklassis lõpetavad distantsi kolm meistersportlast või kuus esimese järgu sportlast;

Esimene järk

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis moodustab võitja ajast mitte rohkem kui:

110% — distantsi lõpetanud viie osavõtja juures

112% — distantsi lõpetanud kümne osavõtja juures

114% — distantsi lõpetanud viieteistkümne osavõtja juures

115% — distantsi lõpetanud kuueteistkümne või rohkem osavõtja juures;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis ületab kolme esimese järgu sportlase või kuue teise järgu sportlase tulemuse.

Teine järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes masinaklassis tulemus, mis ületab kolme teise järgu või kuue kolmanda järgu sportlase tulemuse.

Kolmas järk

Ükskõik missuguse ulatusega võistlustel ühes masinaklassis saavutada tulemus, mis ületab kolme kolmanda järgu sportlase tulemuse;

või

algajate võistlustel saavutada esikoht tingimusel, et antud masinaklassis võistles vähemalt viis autot;

või

autojuhtimise meisterlikkuse võistlustel tulla 10% osavõtjate hulka, kes lõpetasid distantsi ilma karistuspunktideta;

Märkus: Võistlusdistsantsil peab olema mitte vähem kui 12 takistust.

või

kütteaine kokkuhoiu võistlustel tulla nende osavõtjate hulka, kes mitte lühemal kui 50 km distantsil näitavad vähemalt 40% kokkuhoidu.

Märkused: 1. Meistersportlastele, esimese ja teise järgu sportlastele peab ringrajasõidu pikkus olema mitte väiksem kui 200 km. Krossidistsants peab olema suvel vähemalt 80 km, sügisel ja talvel — vähemalt 50 km.

2. Kolmanda järgu sportlastele peab ringrajasõit olema mitte vähem kui 100 km. Krossidistsants peab olema suvel vähemalt 50 km, sügisel ja talvel — vähemalt 30 km.

3. Spordijärgud omistatakse ainult autojuhile. Maanteeõitudes 500 km ja rohkem, samuti ringrajasõitudes ja krossides, omistatakse autojuhi abidele (kaasasõitjaile) spordijärk ühe võrra madalam kui juhile.

ILUUISUTAMINE

JÄRGUNOUDED

ÜKSIKSÖIT

Meistersportlane

Üleliidulise ulatusega võistlustel, Vene NFSV, Moskva või Leningradi esivõistlustel saavutada meistersportlase programmi täitmisel 80% võimalikust punktide summast.

Esimene järk

Mitte alla linna ulatusega võistlustel saavutada esimese spordijärgu programmi täitmisel 70% võimalikust punktide summast.

Teine järk

Ühel ja samal võistlusel saavutada teise spordijärgu programmi täitmisel 60% võimalikust punktide summast.

Kolmas järk

Ühel ja samal võistlusel saavutada kolmanda spordijärgu programmi täitmisel 50% võimalikust punktide summast.

Noorte järk

Ühel ja samal võistlusel saavutada noorte spordijärgu programmi täitmisel 50% võimalikust punktide summast.

Märkused: 1. Teine, kolmas ja noorte järk omistatakse tulemuste alusel, millised on saavutatud ükskõik missugustel ametlikel võistlustel.

2. Punktide summa moodustavad kohustusliku ja vabasõidu eest saadud lõplikud hinded.

PAARISSÖIT

Meistersportlane

Üleliidulise ulatusega, Vene NFSV, Moskva või Leningradi võistlustel saavutada programmi täitmisel 90% võimalikust punktide summast tingimusel, et mõlemad partnerid omavad esimese spordijärgu üksiksõidus.

Esimene järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada 80% võimalikust punktide summast tingimusel, et mõlemad partnerid omavad teise spordijärgu üksiksõidus.

Teine järk

Ükskõik missugustel ametlikel võistlustel saavutada 65% võimalikust punktide summast tingimusel, et mõlemad partnerid omavad kolmanda spordijärgu üksiksõidus.

JÄÄTANTS

Meistersportlane

Üleliidulise ulatusega, Vene NFSV, Moskva või Leningradi võistlustel saavutada kogu programmi täitmisel 90% võimalikust punktide summast tingimusel, et mõlemad partnerid omavad esimese spordijärgu üksiksõidus.

Esimene järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada kogu programmi täitmisel 80% võimalikust punktide summast tingimusel, et mõlemad partnerid omavad teise spordijärgu üksiksõidus.

Teine järk

Ükskõik missugustel ametlikel võistlustel saavutada 65% võimalikust punktide summast tingimusel, et mõlemad partnerid omavad kolmanda spordijärgu üksiksõidus.

Märkus: Punktide summa moodustavad kõigi antud spordijärgu programmis ettenähtud tantsude täitmisel saadud hinded.

Spordijärgu säilitamine

Ükskõik missuguse ulatusega võistlustel saavutada samu tulemusi. Järgunormid loetakse täidetuks, kui võistluste kohtunike kolleegium vastab järgmistele nõuetele:

a) Meistrijärgus — peakohtunik ja tema asetäitjad — mitte alla vabariiklikku kategooriat; hindekohtunikud:

üleliiduline kategooria — 4 kohtunikku;
vabariiklik kategooria — 2 kohtunikku;
esimene kategooria — 1 kohtunik.

b) Esimeses järgus — peakohtunik — vabariiklik kategooria; hindekohtunikud:

vabariiklik kategooria — 1 kohtunik;
esimene kategooria — 2—3 kohtunikku;
teine kategooria — 1 kohtunik.

c) Teises järgus — peakohtunik — mitte alla 1. kategooriat; hindekohtunikud:

esimene kategooria — 2 kohtunikku;
teine kategooria — 2 kohtunikku;
kolmas kategooria — 1 kohtunik.

d) Kolmandas ja noorte järgus — peakohtunik — 1. kategooria; hindekohtunikud:

esimene kategooria — 1 kohtunik;
teine kategooria — 2 kohtunikku;
kolmas kategooria — 2 kohtunikku.

JAHILASKMINE

(Stend)

JÄRGUNORMID

Harjutused	Märkide arv	S p o r d i j ä r g u d			
		Meister-sportlane	Esimene järk	Teine järk	Kolmas järk
		T a b a m u s t e a r v			
K a e v i k s t e n d					
Laskmine paigalt	300	275	—	—	—
	200	185	—	—	—
	100	94/83	—	—	—
	50	—	42/35	—	—
	20	—	—	15/13	—
	10	—	—	—	6/5
Laskmine lähenemisega .	50	45/38	—	—	—
	25	—	20/16	—	—
	10	—	—	7/6	5/4
Dublett- (paaris-) laskmine	25	20/15	—	—	—
	15	—	10/8	—	—
	5	—	—	3/2	—
K a a r s t e n d	50	42	—	—	—
	25	—/20	20/18	17/15	13/11

Märkus: Murrujoone ees näidatud normid meestele, murrujoone taga — naistele.

TÄIENDAVALD NÕUDED

Järgnorme kõigis harjutustes arvestatakse järgmistel tingimustel:

Meistersportlane ja esimene järk

Norm tuleb täita 15 aparaadiga stendil ja mitte alla linna ulatusega võistlustel, tingimusel, et kohtunike kolleegiumis tegutseb vähemalt kaks vabariikliku kategooria kohtunikku.

Koos materjalidega meistersportlase või esimese järgu sportlase nimetuse omistamiseks tuleb esitada stendi ja märkide vastuvõtu akt, lasketulemuste kaart stendi vanemkohtuniku kinnitusega ning peakohtuniku allkirjaga väljavõte võistlusprotokollist.

Teine ja kolmas järk

Norm tuleb täita vähemalt kolme aparaadiga stendil ja mitte alla rajooni ulatusega võistlustel, tingimusel, et kohtunike kolleegiumi koosseisus tegutseb vähemalt üks esimese kategooria ja üks teise kategooria kohtunik.

Teise või kolmanda spordijärgu omistamiseks tuleb koos materjalidega esitada kohtunike poolt allakirjutatud võistlusprotokoll või väljavõte protokollist (näidata kohtunike kategooriad).

Järgusportlase nimetuse omistamiseks on vajalik täita normid vähemalt ühes harjutuses.

JALGPALL

Meistersportlane

Kuuluda meeskonna koosseisu, kes saavutas NSV Liidu esivõistlustel I—III koha,

või

saavutada NSV Liidu esivõistlustel kaks korda kolme aasta jooksul IV—V koht,

või

võita üleliidulistel karikavõistlustel esikoht,

või

mängida kaks korda kahe aasta jooksul üleliidulistel karikavõistlustel finaalis,

või

kuuluda NSV Liidu koondmeeskonna koosseisu (33 parima jalgpalluri hulka).

Esimene, teine, kolmas ja noorte järgud

Ametlikel kalendrimängudel arvestatakse meeskonnale iga võidu eest (olenevalt meeskonna klassifikatsioonist) allpooltoodud tabeli alusel teatud arv punkte. Spordijärgu saamiseks peab meeskond vastavalt spordijärgule koguma aasta jooksul teatud arv punkte.

Märkus: Järgunõuete täitjaks loetakse need mängijad, kes mängisid meeskonna koosseisus kaasa mitte vähem kui 50 protsenti esivõistluste mängudest.

Meeskondade jagunevus spordijärgu järgi

Täiskasvanute meeskonnad jagunevad: esimese spordijärgu, teise spordijärgu, kolmanda spordijärgu ja spordijärguta (täiskasvanutealgajate) meeskonnad.

Noortemeeskonnad jagunevad: esimese noorte järgu, teise noorte järgu, kolmanda noorte järgu meeskonnad.

Meeskonna kuuluvus ühte või teise spordijärku määratakse tegeliku koosseisu põhjal antud kohtumisel, 65—70 protsendi (2/3) mängijate spordijärgulise kuuluvuse alusel. Kui näiteks meeskonna koosseisust seitse mängijat omab I spordijärku, siis võitu selle meeskonna üle hinnatakse kui võitu I spordijärku kuuluva meeskonna üle ja võitja meeskond saab vastava arvu punkte. Kui aga meeskonda kuulub kolm II järgu mängijat, kolm III järgu mängijat ja ülejäänud mängijad ei oma spordijärku, siis meeskond kvalifitseeritakse III spordijärku kuuluvaks. Kui meeskonna kaks mängijat omab I spordijärku, kaks II spordijärku ja kaks III spordijärku, siis antud momendil kvalifitseeritakse meeskond II spordijärku kuuluvaks (keskmise spordijärgu järgi). Seejuures üht kõrgemat spordijärku omavat mängijat hinnatakse võrdseks kahe järgmise spordijärku kuuluva mängijaga.

Märkus: Mängijate spordijärgud märgitakse võistlusprotokollis järgupileti alusel.

TABEL

võidetud punktide arvestamiseks ametlikel võistlustel ja spordijärgu saamiseks

Täiskasvanute meeskonnad

Võidu eest arvestatakse:

- spordijärguta (algajate) meeskonna üle — 2 punkti, viigi eest — 1 punkti;
- III spordijärku kuuluva meeskonna üle — 4 punkti, viigi eest — 2 punkti;
- II spordijärku kuuluva meeskonna üle — 8 punkti, viigi eest — 4 punkti;
- I spordijärku kuuluva meeskonna üle — 12 punkti, viigi eest — 6 punkti;
- meistrijärku kuuluva meeskonna üle — 16 punkti, viigi eest — 8 punkti.

Noortemeeskonnad

Võidu eest arvestatakse:

- spordijärguta (algajate) meeskonna üle — 2 punkti, viigi eest — 1 punkt;
- III spordijärku kuuluva meeskonna üle — 4 punkti, viigi eest — 2 punkti;
- II spordijärku kuuluva meeskonna üle — 8 punkti, viigi eest — 4 punkti;
- I spordijärku kuuluva meeskonna üle — 12 punkti, viigi eest — 6 punkti.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada hooaja kestel toimunud kohtumistel oma spordijärku kuuluvate meeskondadega 50 protsenti võimalikest punktidest.

JÄRGUNÕUETE TABEL

(aasta jooksul võidetud kohtumistel kogutud punktid)

Esimene järk	70
Sealhulgas võitude eest I spordijärku kuuluvate meeskondade üle	24
Teine järk	32
Sealhulgas võitude eest II spordijärku kuuluvate meeskondade üle	16
Kolmas järk	12
Esimene noorte järk	60
Sealhulgas võitude eest I noortejärku kuuluvate meeskondade üle	24
Teine noorte järk	30
Sealhulgas võitude eest II noortejärku kuuluvate meeskondade üle	8
Kolmas noorte järk	10

Märkus: Spordijärk omistatakse ka sportlastele, kes kuuluvad vastavalt koondmeeskondadesse (3 mängijat igale kohale meeskonnas);

liiduvabariikide ja linnade (erinimekirja alusel) koondmeeskondadesse — esimene spordijärk;

oblastite (ANSV) ja krai keskuste koondmeeskondadesse — teine spordijärk.

JALGRATTASPORT

MAANTEESÖIT (ühisstartdiga)

Mehed		Distsants kilomeetrites					
Spordijärk	Ratta liik	200	150	100	75	50	25
		Distsantsi läbimise aeg					
Meistersportlane	võidusõidu	5:28.00	4:02.00	—	—	—	—
I järk	võidusõidu	6:00.00	4:28.00	2:48.00	—	—	—
	harilik	—	—	3:12.00	2:18.00	—	—
II järk	võidusõidu	6:30.00	4:48.00	3:00.00	—	1:24.00	—
	harilik	—	—	3:25.00	2:28.00	1:37.00	—
III järk	võidusõidu	—	—	3:15.00	—	1:32.00	—
	harilik	—	—	—	—	1:50.00	50.00
Noorte järk	võidusõidu	—	—	—	—	1:39.00	48.00
	harilik	—	—	—	—	1:55.00	53.00
Naised		50	25	20	15	10	
Meistersportlane	võidusõidu	1:25.00	40.30	—	—	—	—
I järk	võidusõidu	1:31.00	42.30	—	—	—	—
	harilik	—	46.30	37.00	—	—	—
II järk	võidusõidu	1:37.00	45.30	36.30	—	—	—
	harilik	—	51.00	40.00	29.30	—	—
III järk	võidusõidu	—	50.30	39.50	28.30	—	—
	harilik	—	58.00	46.00	34.00	—	—
Noorte järk	võidusõidu	—	—	—	31.40	21.00	—
	harilik	—	—	—	36.00	22.00	—

Märkused: 1. Distsantsil peab olema vähemalt üks pöördepunkt või ta peab kulgema ringteel.

2. Spordijärgu omistamiseks on lisaks tabelis näidatud tulemustele vajalik saavutada ka käesolevas klassifikatsioonis nõutav koht.

MAANTEESÖIT (võistkondlik)

Mehed		100 km	50 km	25 km
Meistersportlane	võidusõidu	2:28.00	—	—
I järk	võidusõidu	2:33.00	1:13.00	—
	harilik	3:10.00	1:27.00	—
II järk	võidusõidu	2:55.00	1:19.00	—
	harilik	3:22.00	1:34.00	45.00
III järk	võidusõidu	3:00.00	1:25.00	41.00
	harilik	—	1:45.00	48.30
Noorte järk	võidusõidu	—	1:34.00	45.00
	harilik	—	1:55.00	50.00

Naised		50 km	25 km	20 km	15 km
Meistersportlane	võidusõidu	1:21.00	39.30	—	—
I järk	võidusõidu	1:26.00	41.20	33.00	—
	harilik	—	45.30	36.00	—
II järk	võidusõidu	—	44.20	35.20	—
	harilik	—	50.00	39.40	28.00
III järk	võidusõidu	—	48.00	37.50	27.50
	harilik	—	57.00	45.30	33.30
Noorte järk	võidusõidu	—	—	40.00	29.45
	harilik	—	—	49.00	35.00

Märkused: 1. Võistkonna koosseis meestele ja naistele — kuus sportlast, arvestus nelja järgi.

2. Vastav spordijärk omistatakse kõigile võistkonna liikmeile, kes saavutavad normides ettenähtud aja. Võistkonnale, kes lõpetab distantsi ettenähtust vähema arvu võistlejatega, spordijärku ei arvestata.

MAANTEESÕIT (eraldi stardiga)

Mehed		100 km	50 km	25 km	20 km
I järk	võidusõidu	2:50.00	1:20.50	—	—
	harilik	3:15.00	1:33.00	44.00	—
II järk	võidusõidu	3:04.00	1:25.00	42.00	—
	harilik	3:30.00	1:40.00	49.55	—
III järk	võidusõidu	3:20.00	1:32.00	43.45	—
	harilik	—	1:55.00	53.00	37.00
Noorte järk	võidusõidu	—	1:42.00	49.10	—
	harilik	—	2:00.00	55.00	43.00

Naised		25 km	20 km	15 km	10 km
Meistersportlane	võidusõidu	41.10	—	—	—
I järk	võidusõidu	43.20	34.20	—	—
	harilik	49.00	39.00	—	—
II järk	võidusõidu	47.20	37.40	—	—
	harilik	53.00	42.00	31.00	19.00
III järk	võidusõidu	50.00	40.00	—	—
	harilik	1:00.00	48.00	35.00	20.30
Noorte järk	võidusõidu	—	42.00	31.00	—
	harilik	—	52.00	38.00	23.00

Märkus: Distantsil peab olema vähemalt üks pöördepunkt või ta peab kulgema ringteel.

MAANTEESÕIT (ühisstandiga)

Mehed

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel I—V koht (distsantsil vähemalt 200 km),

või

saavutada NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda VI—X koht,

või

vähemalt linna ulatusega võistlustel mitte alla 200 km distantsil võita kuu t meistersportlast maanteeõidus, kes lõpetavad võistluse ja täidavad meistersportlase normi,

või

saavutada Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt läbi viidud mitmepäevasel maanteeõiduvõistlusel mitte alla 1000 km distantsil I—X koht, tingimusel, et keskmine kiirus oleks vähemalt 36 km/tunnis.

Esimene järk

Saavutada I—V koht liiduvabariigi, Moskva või Leningradi esivõistlustel (distsantsil mitte alla 100 km), tingimusel, et võistlusest võtab osa mitte alla kümne I järgu sportlase maanteeõidus,

või

vähemalt linna ulatusega võistlustel võita kuu t võistluse lõpetanud I järgu sportlast maanteeõidus (distsantsil mitte alla 100 km).

Teine järk

Ametlikel võistlustel võita kuu t võistluse lõpetanud II järgu sportlast maanteeõidus,

või

ametlikel võistlustel (distsantsil mitte alla 50 km) saavutada esikoht, tingimusel, et võistluse lõpetab vähemalt 15 teise järgu sportlast-jalgratturit.

Kolmas järk

Ametlikel võistlustel algajatele saavutada esikoht, tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt 15 jalgratturit,

või

võita kuu t võistluse lõpetanud III järgu sportlast maanteeõidus.

Noorte järk

Ametlikel võistlustel võita kuu t distantsi lõpetanud noorte järgu jalgratturit,

või

ametlikel võistlustel saavutada I—II koht tingimusel, et võistluse lõpetas vähemalt 10 algajat noort.

Naised

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel I—III koht (distsantsil vähemalt 50 km),

või

saavutada NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda IV—VI koht,

või

vähemalt linna ulatusega võistlustel mitte alla 50 km distantsil võita viit meistersportlast maanteeõidus.

Esimene järk

Saavutada I—III koht liiduvabariigi, Moskva või Leningradi esivõistlustel, tingimusel, et võistlusest võtab osa vähemalt 8 esimese järgu sportlast maanteeõidus (distsants vähemalt 25 km),

või

vähemalt linna ulatusega võistlustel võita võistluse lõpetanud viit I järgu sportlast maanteeõidus.

Teine järk

Ametlikel võistlustel võita distantsi lõpetanud viit II järgu sportlast maanteeõidus,

või

saavutada esikoht III järgu sportlaste võistlustel (distsants mitte alla 15 km), tingimusel, et võistluse lõpetab vähemalt 12 kolmanda järgu jalgratturit.

Kolmas järk

Ametlikel võistlustel algajalle saavutada esikoht tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt 12 jalgratturit,

või

võita viit võistluse lõpetanud III järgu jalgratturit maanteeõidus.

Noorte järk

Ametlikel võistlustel võita viit võistluse lõpetanud noorte järgu sportlast,

või

ametlikel võistlustel saavutada I—II koht tingimusel, et võistluse lõpetab vähemalt 8 algajat jalgratturit-tütarlast.

Spordijärgu säilitamine

(Mehed, naised, poisid ja tütarlapsed)

Ametlikel võistlustel vastavalt antud spordijärgule võita vähemalt 4 omasse spordijärku kuuluvat jalgratturit maantesõidus.

Märkus: Spordijärgu omistamiseks peab peale vastava koha saavutamise või teatud arvu spordijärku omavate jalgratturite võitmise saavutama tulemusel, mis vastab järgunormidele.

KROSS (ühisstartiga)

Mehed ja naised

Teine järk

Saavutada I—X koht liiduvabariikide, Moskva, Leningradi või spordiühingu esivõistlustel,

või

saavutada mistahes ametlikel võistlustel esikoht tingimusel, et võistluse lõpetab mitte vähem kui kaheksa II järgu või kakskümmend III järgu sportlast.

Kolmas järk

Saavutada esikoht algajatele korraldatud ükskõik missugustel ametlikel võistlustel tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt kakskümmend sportlast,

või

näidata tulemust, mis on mitte rohkem kui 10 protsenti halvem võitja ajast võistlustel, mille lõpetab vähemalt kümme III järgu sportlast krossisõidus.

Noormehed

Esimene noorte järk

Saavutada I—III koht üleliidulistel noorte võistlustel,

või

saavutada I—III koht vähemalt linna ulatusega võistlustel, võites kaheksat võistluse lõpetanud I noorte järgu jalgratturit,

või

saavutada esikoht vähemalt linna ulatusega võistlustel, kus võistluse lõpetas viisteist II noorte järgu jalgratturit.

Teine noorte järk

Ametlikel võistlustel võita kuut II noorte järgu jalgratturit,

või

saavutada esikoht võistlustel, millest võttis osa vähemalt viisteist III noorte järgu jalgratturit.

Kolmas noorte järk

Ametlikel võistlustel võita kuut võistluse lõpetanud III noorte järgu jalgratturit,

või

saavutada I—II koht ametlikel võistlustel, kus võistluse lõpetab vähemalt kümme algajat jalgratturit.

Tütarlapsed

Esimene noorte järk

Saavutada I—III koht üleliidulistel noorte võistlustel,

või

võita vähemalt linna ulatusega võistlustel kuut võistluse lõpetanud I noorte järgu jalgratturit.

Teine noorte järk

Ametlikel võistlustel võita nelja II noorte järgu jalgratturit,

või

saavutada esikoht võistlustel, millest võttis osa vähemalt kümme III noorte järgu jalgratturit.

Kolmas noorte järk

Saavutada I—II koht algajate võistlustel, millest võttis osa ja lõpetas võistluse vähemalt kümme jalgratturit,

või

saavutada võistlustel, mille lõpetas vähemalt viis III noorte järgu jalgratturit krossisõidus, tagajärg, mis on mitte rohkem kui 10 protsendi võrra halvem võitja tagajärjest.

Spordijärgu säilitamine

Järgu säilitamiseks tuleb mistahes krossivõistlustel saavutada võit 30 protsendi omaesse järku kuuluvate jalgratturite üle.

Märkus: Meistersportlase ja I spordijärgu nimetust krossisõidus võistlejatele ei omistata.

TREKISÕIT

Sprindisõit

Mehed ja naised

Meistersportlane

Saavutada I—IV koht NSV Liidu esivõistlustel,

või

võita vähemalt linna ulatusega võistlustel kuut meistersportlast sprindisõidus, näidates viimasel 200 meetril tagajärke: mehed — 11,7 sekundit, naised — 13,2 sekundit.

Esimene järk

Saavutada V—XVI koht NSV Liidu esivõistlustel,

või

saavutada esikoht mistahes ametlikel võistlustel, tingimusel, et neist võttis osa vähemalt kuus esimese või kakkümmend teise järgu jalgratturit, näidates viimasel 200 meetril tagajärke: mehed — 12,2, naised — 13,8.

Teine järk

Saavutada esikoht mistahes ametlikel võistlustel, tingimusel, et neist võttis osa vähemalt kuus II või viisteist III järgu jalgratturit, näidates viimasel 200 meetril tagajärke: mehed — 13,0 sekundit, naised — 14,4 sekundit.

Kolmas järk

Saavutada I—III koht mistahes ulatusega algajate võistlustel, millest võttis osa vähemalt viisteist võistlejat, näidates viimasel 200 meetril tagajärke: mehed — 13,8 sekundit, naised — 15,0 sekundit.

Esimene noorte järk

Saavutada esikoht mistahes võistlustel, millest võttis osa vähemalt viis (tütarlastel — kolm) I noorte järgu, või viisteist (tütarlastel — kaheksa) II noorte järgu jalgratturit, näidates seejuures viimasel 200 meetril tagajärge: noormehed — 13,0, tütarlapsed — 14,4.

Teine noorte järk

Saavutada I—III koht mistahes ametlikel võistlustel, millest võttis osa vähemalt kaheksa (tütarlastel — viis) II noorte järgu jalgratturit, või kaksteist (tütarlastel — kaheksa) III noorte järgu jalgratturit, näidates seejuures viimasel 200 meetril tagajärge: poisid — 13,8 sekundit, tütarlapsed — 15,0 sekundit.

Kolmas noorte järk

Saavutada I—II koht mistahes ametlikel algajate võistlustel, millest võttis osa vähemalt kümme noormeest- (kuus tütarlast-) jalgratturit.

GRUPISÕIDUD

Paarissõit

Meistersportlane

Saavutada I—II koht mistahes võistlustel, tingimusel, et võistluse lõpetab vähemalt viis paari, näidates seejuures vähemalt 50 km distantsil keskmiseks kiiruseks mitte alla 43 km/t.

Esimene järk

Saavutada III—V koht mistahes võistlustel, tingimusel, et võistluse lõpetas vähemalt seitse paari, näidates seejuures vähemalt 50 km distantsil keskmiseks kiiruseks mitte alla 41 km/t.,

või

saavutada I—II koht mistahes võistlustel, millest võttis osa vähemalt kuus paari I järgu või kaheksa paari II järgu sportlasi, näidates seejuures vähemalt 50 km distantsil keskmiseks kiiruseks mitte alla 41 km/t.

Grupisõit 100 ringi

Meistersportlane

Saavutada I—III koht NSV Liidu esivõistlustel, tingimusel, et võistluse lõpetas mitte vähem kui 50 protsenti osavõtjaist,

v õ i

võita kuut võistluse lõpetanud tegelikku meistersportlast, näidates keskmiseks kiiruseks mitte alla 43 km/t.

Esimene järk

Saavutada V—VI koht NSV Liidu esivõistlustel, tingimusel, et võistluse lõpetas vähemalt 50 protsenti osavõtjaist.

Spordijärgu säilitamine

Võita mistahes võistlustel 30 protsenti samasse spordijärku kuuluvaist jalgrattureist.

LIIDRISÖIT

Meistersportlane

Saavutada I—III koht NSV Liidu esivõistlustel, näidates seejuures vähemalt 50 km distantsil keskmiseks kiiruseks mitte alla 62 km tunnis.

Esimene järk

Saavutada IV—VIII koht NSV Liidu esivõistlustel,

v õ i

saavutada I—III koht liiduvabariikide, Moskva, Leningradi või spordiühingute esivõistlustel, millest võttis osa vähemalt kümme sportlast, näidates vähemalt 50 km distantsil keskmiseks kiiruseks mitte alla 58 km tunnis.

Meistersportlase nimetus liidrile-mootorratturile omistatakse NSV Liidu esivõistlustel I—II koha saavutamisel,

v õ i

esikoha saavutamisel teistel üleliidulise ulatusega võistlustel, tingimusel, et saavutatud kiirus vastaks käesolevas klassifikatsioonis ettenähtud normidele.

M ä r k u s: Noorte järke, kolmandat ja teist järku paaris-, grupi- ja liidrisõidus ei omistata.

TREKISÖIT

Mehed

Spordi- järgud	1 km paigalt	Individaal- võistlus 4 km jälgimisega	Meeskonna- võistlus 4 km jälgimisega
Meistersportlane	1.12,5	5.15,0	4.50,0
Esimene	1.15,0	5.25,0	5.00,0
Teine	1.18,0	5.40,0	5.12,0
Kolmas	1.22,0	6.00,0	5.25,0
Noorte	1.25,0	6.15,0	5.40,0

Märkus: Meeskonna suurus on neli jalgratturit, arvestus toimub kolmanda võistleja järgi.

Naised

Spordi- järgud	1 km paigalt	Individaal- võistlus 2 km jälgimisega	Naiskonna- võistlus 3 km jälgimisega
Meistersportlane	1.19,0	2.45,0	3.58,0
Esimene	1.22,5	2.52,0	4.08,0
Teine	1.27,0	3.00,0	4.22,0
Kolmas	1.32,0	3.10,0	4.36,0
Noorte	1.36,0	3.20,0	4.40,0

Märkus: Naiskonna suurus neli jalgratturit, arvestus toimub kolmanda võistleja järgi.

KAASAEGNE VIIEVÕISTLUS

JÄRGUNÕUDED

Mehed

Meistersportlane

Saavutada I—III koht NSV Liidu esivõistlustel;

või

saavutada kaks korda kolme aasta jooksul IV—V koht NSV Liidu esivõistlustel;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel 4200 punkti (punktitebeli alusel);

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht tingimusel, et võistluse lõpetavad vähemalt viis meistersportlast.

Esimene järk

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel IV—X koht;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel 3800 punkti (punktitabeli alusel);

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht tingimusel, et võistluse lõpetavad vähemalt kümme teise järgu või kolm esimese järgu sportlast.

Teine järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht tingimusel, et võistluse lõpetavad vähemalt kuus kolmanda järgu või kolm teise järgu sportlast;

või

saavutada kaasaegse viievõistluse võistlustel vähemalt 3300 punkti (punktitabeli alusel).

Kolmas järk

Omistatakse sportlastele, kes täidavad alljärgnevad nõuded:

1. Ratsaspordis — sooritavad kolmanda spordijärgu normid.
2. Vehklemises — võtavad osa vähemalt kahest ametlikust võistlusest epeel tingimusel, et neist võistlustest võtab osa vähemalt viis sportlast.
3. Laskmises — täidavad järgmised nõuded: distants — 25 m; relv — väikekalibriiline püstol, märk — olümpia, laske — 5 proovi ja 10 võistluslasku kahes seerias, aeg — kolm sekundit võistluslasule kümnesekundiliste vaheaegadeaga. Ülesanne — tabada märki kõigi kümne lasuga.
4. Ujumises — ujuda vabas stiilis 300 m seitsme minutiga.
5. Jooksus — joosta 4000 m murdmaastikul 18 minutiga,

või

saavutada esikoht ükskõik missugustel kaasaegse viievõistluse võistlustel algajatele tingimusel, et neist võtab osa vähemalt kümme sportlast.

KERGEJÕUSTIK

JÄRGUNORMID

Mehed

S p o r d i j ä r g u d

Alad	Meister- sportlane	I järk	II järk	III järk	Noorte järk
100 m	10,4	10,9	11,5	12,3	13,0
200 m	21,2	22,4	23,8	25,0	26,5
400 m	47,0	50,0	52,5	55,0	1.02,0
800 m	1.49,0	1.56,0	2.03,0	2.10,0	2.20,0
1500 m	3.47,0	3.59,0	4.17,0	4.36,0	—
5000 m	14.18,0	15.00,0	16.00,0	17.00,0	—
10 000 m	29.50,0	31.20,0	33.00,0	36.00,0	—
110 m tõkk.	14,2	15,2	16,2	17,2	18,2
110 m tõkk. (91,4 cm)	—	—	—	—	16,4
200 m tõkk.	23,4	25,0	26,5	28,0	30,0
400 m tõkk.	52,0	54,0	58,0	64,0	—
3000 m takist.	8.54,0	9.20,0	9.45,0	10.30,0	—
Maratonijooks	2:25.00,0	2:40.00,0	3:10.00,0	—	—
Kõrgushüpe	2.00	1.85	1.75	1.60	1.50
Kaugushüpe	7.60	7.00	6.50	5.80	5.40
Kolmikhüpe	15.50	14.50	13.50	12.60	11.20
Teivashüpe	4.40	3.90	3.60	3.20	3.00
Kettaheide (2 kg)	53.00	46.00	39.00	34.00	30.00
„ (1,5 kg)	—	—	—	—	34.00
Kuulitõuge (7,25 kg)	16.50	14.80	13.00	11.50	10.00
„ (6,0 kg)	—	—	—	—	11.00
„ (5,0 kg)	—	—	—	—	13.00
Odavise (800 g)	73.00	64.00	55.00	45.00	40.00
„ (600 g)	—	—	—	—	48.00
Vasaraheide (7,25 kg)	59.00	52.00	43.00	36.00	—
„ (6,0 kg)	—	—	—	—	36.00
„ (5,0 kg)	—	—	—	—	43.00
Granaadivise (700 g)	—	—	65.00	55.00	45.00
Kümnevõistlus	7500	6500	5500	4500	—
Viievõistlus	—	—	—	—	1600
Kolmevõistlus (100 m, kõrgus, kuul)	—	—	1800	1500	1300
3 km käik	—	—	—	—	20.00,0
5 km käik	—	—	—	—	34.00,0
10 km käik	44.00,0	48.00,0	52.00,0	58.00,0	—
50 km käik	4:30.00,0	4:40.00,0	5:00.00,0	5:30.00,0	—

Märkused: 1. Jooksudes 1, 2, 3, 20, 25 ja 30 km, käimises 20 ja 30 km, tunni- ja kahetunnikäimises ning viievõistluses loetakse meistersportlase norm täidetuks NSV Liidu rekordi püstitamisel.

2. Maratonijooksus (42.195 m) arvestatakse meistersportlase norm vastava tulemuse saavutamisel täpselt mõõdetud distantsil ja ainult NSV Liidu esivõistlustel; I ja II järgu norme arvestatakse mitte alla linna ulatusega võistlustel kahe vabariikliku kategooria kohtuniku juuresolekul.

3. Normatiivid 110 m tõkkejooksus 91,4 cm kõrguste tõketega ja heidetes-tõugetes-visetes kergemate vahenditega kehtestatakse ainult noorte järgus.

4. Käimises arvestatakse meistersportlase norme ainult üleliidulise ulatusega võistlustel (NSV Liidu esivõistlused, spordiühingute või organisatsioonide üleliidulistel esivõistlustel) tingimusel, et kohtunike kolleegiumi koosseisus on vähemalt kolm üleliidulise kategooria kohtunikku.

Naised

S p o r d i j ä r g u d

Alad	Meistersportlane	I järk	II järk	III järk	Noorte järk
60 m	—	—	—	—	9,0
100 m	11,8	12,3	12,8	13,6	14,5
200 m	24,5	25,4	27,0	28,5	30,4
400 m	56,0	59,0	62,0	66,0	1.10,0
800 m	2.10,0	2.18,0	2.25,0	2.30,0	—
80 m tõkk	11,2	11,7	12,5	13,5	14,5
Kõrgushüpe	1.65	1.55	1.45	1.30	1.20
Kaugushüpe	5.90	5.50	5.10	4.50	4.10
Kettaheide (1 kg)	49.00	43.00	37.00	30.00	26.00
Odavise (600 g)	51.00	45.00	38.00	33.00	28.00
Granaadivise (700 g)	—	—	40.00	30.00	25.00
Kuulitõuge (4 kg)	15.00	13.50	11.80	10.00	9.00
Viievõistlus	4400	3700	3100	2500	—
Kolmevõistlus	—	2300	1800	1500	1300

M ä r k u s : Kolmevõistluses (100 m, kuulitõuge, kõrgushüpe) loetakse meistersportlase norm täidetuks NSV Liidu rekordi püstitamisel.

KIIRUISUTAMINE

Mehed

Distantsid

Mitmevõistlus punktides

	500	1500	3000	5000	10 000	Mitmevõistlus punktides		
						500+	500+	500+
						1500+	1500+	1500+
						5000+	3000+	3000
						10 000	5000	

Harilikes tingimustes

Meister	—	—	—	—	—	198,0	—	—
Esimene	—	—	—	—	—	208,0	204,0	—
Teine	49,0	2.37,0	5.25,0	9.25,0	19.35,0	220,0	216,0	—
Kolmas	53,0	2.49,0	5.50,0	10.00,0	21.00,0	236,0	232,0	—
Noorte	56,5	3.00,0	6.15,0	10.50,0	—	—	248,0	182,0

Kõrgmäestiku tingimustes

Meister . . .	—	—	—	—	—	195,0	—	—
Esimene . . .	—	—	—	—	—	202,0	198,0	—
Teine . . .	47,0	2.35,0	5.18,0	9.00,0	19.00,0	213,0	209,0	—
Kolmas . . .	51,0	2.45,0	5.45,0	9.50,0	20.40,0	231,0	227,0	—
Noorte . . .	54,0	2.54,0	6.00,0	10.20,0	—	—	238,0	175,0

Naised

Distsantsid

Mitmevõistlus punktides

	500	1000	1500	3000	5000	500+	500+	500+
						1000+	1000+	1000+
						3000+	1500+	1500
						5000	3000	

Harilikes tingimustes

Meister . . .	—	—	—	—	—	218,0	—	—
Esimene . . .	—	—	—	—	—	225,0	221,5	—
Teine . . .	55,0	1.56,0	3.07,0	6.22,0	11.10,0	247,0	242,0	—
Kolmas . . .	60,0	2.10,0	3.12,0	6.50,0	11.40,0	265,0	260,0	—
Noorte . . .	65,0	2.16,0	3.33,0	7.16,0	—	—	280,0	216,0

Kõrgmäestiku tingimustes

Meister . . .	—	—	—	—	—	215,0	—	—
Esimene . . .	—	—	—	—	—	222,0	—	—
Teine . . .	54,5	1.52,0	2.50,0	6.08,0	10.45,0	239,0	228,0	—
Kolmas . . .	58,0	2.00,0	2.58,0	6.39,0	11.30,0	255,0	245,0	—
Noorte . . .	60,0	2.06,0	3.15,0	6.46,0	—	—	258,0	190,0

Märkus: Meistri- ja esimese järgu sportlase nimetus omistatakse ainult neljavõistluses. Teine, kolmas ja noorte spordijärk omistatakse mitmevõistluses ka kahel distantsil (üks neist lühimaa, teine pikk distants).

KURNIMÄNG

Meistersportlane

Vähemalt linna ulatusega võistlustel lüüa välja 90 kujundit 166 viskega,

või

püstitada uus NSV Liidu rekord 15, 30 või 60 kujundi väljalöömisel.

Esimene järk

Lüüa välja 90 kujundit mitte rohkem kui 190 viskega.

Teine järk

Lüüa välja 30 kujundit mitte rohkem kui 75 viskega,

või

lüüa välja 60 kujundit mitte rohkem kui 160 viskega,

või

lüüa välja 90 kujundit mitte rohkem kui 250 viskega.

Kolmas järk

Ükskõik missugusel ametlikul võistlusel lüüa välja 15 kujundit 40 viskega,

või

lüüa välja 30 kujundit mitte rohkem kui 95 viskega,

või

lüüa välja 60 kujundit mitte rohkem kui 190 viskega,

või

lüüa välja 90 kujundit mitte rohkem kui 285 viskega.

Kolmas noorte järk

Lüüa välja 30 kujundit mitte rohkem kui 75 viskega.

LANGEVARJUSPORT

JÄRGUNÕUDED

Meistersportlane

Omistatakse sportlastele-parašütistidele: kes saavutavad NSV Liidu esivõistlustel absoluutse tšempioni nimetuse;

või

saavutavad NSV Liidu esivõistlustel üksikutel kavas olevatel aladel esikoha tingimusel, et nad täidavad 50% kohustuslikest meistersportlasele ette nähtud treeninghüpetest;

v õ i

saavutavad NSV Liidu esivõistlustel üldkokkuvõttes II—III koha tingimusel, et nad täidavad 75% meistersportlastele ette nähtud kohustuslikest treeninghüpetest;

v õ i

püstitavad ühel parašütismi aladest üleliidulise rekordi tingimusel, et nad täidavad üle 50% meistersportlastele ette nähtud kohustuslikest treeninghüpetest;

v õ i

täidavad meistersportlastele ettenähtud normatiivid ja nõuded.

Esimene järk

Omistatakse sportlastele-parašütistidele:

kes saavutavad vähemalt vabariikliku ulatusega võistlustel üldkokkuvõttes I—III koha tingimusel, et neist võistlustest võtab osa vähemalt kolm esimese järgu sportlast või kümme teise järgu sportlast;

v õ i

püstitavad ühel parašütismi aladest üleliidulise rekordi,

v õ i

täidavad I järgu sportlastele ette nähtud normatiivid.

Teine järk

Omistatakse sportlastele-parašütistidele:

kes saavutavad ükskõik missugusel langevarjuhüppe võistlusel üldkokkuvõttes I—III koha tingimusel, et neist võistlustest võtab osa vähemalt kuus teise järgu sportlast;

v õ i

täidavad II järgu sportlastele ette nähtud normatiivid.

Kolmas järk

Omistatakse sportlastele-parašütistidele:

kes täidavad III järgu sportlastele ette nähtud normatiivid.

Spordijärgu säilitamine

Võtta osa üks kord kahe aasta jooksul võistlustest ning võita vähemalt kaht oma järgu sportlast.

LASKMINE

JÄRGUNORMID

1	Harjutused	Distsants	S p o r d i j ä r g u d				
			Meister-sportlane	I järk	II järk	III järk	Noorte järk
1	2	3	4	5	6	7	8
S õ j a p ü s s							
1.	Lamades 10 lasku	100	—	—	$\frac{92}{92}$	$\frac{85}{85}$	—
2.	Lamades 10 lasku	300	—	—	$\frac{85}{85}$	$\frac{75}{75}$	—
3.	Lamades 20 lasku	300	—	$\frac{—}{180}$	$\frac{—}{170}$	$\frac{—}{160}$	—
4.	Lamades kiirlaskmine 5 + 5 lasku	300	—	85	75	65	—
5.	Laskmine kolmest asendist 30 lasku (3 × 10)	300	—	$\frac{250}{240}$	$\frac{230}{220}$	$\frac{200}{190}$	—
6.	Laskmine kolmest asendist 60 lasku (3 × 20)	300	$\frac{530}{510}$	$\frac{500}{480}$	$\frac{460}{440}$	—	—
V a b a p ü s s							
7.	Laskmine kolmest asendist 60 lasku (3 × 20)	300	$\frac{558}{—}$	$\frac{530}{—}$	$\frac{500}{—}$	—	—
8.	Laskmine kolmest asendist 120 lasku (3 × 40)	300	$\frac{1115}{—}$	$\frac{1060}{—}$	—	—	—
9.	Laskmine märgile „Jooksev hirm“ 20 üksik- ja 10 kahekordset lasku	100	—	$\frac{140}{—}$	$\frac{130}{—}$	120	—
10.	Laskmine märgile „Jooksev hirm“ 50 üksik- ja 25 kahekordset lasku	100	$\frac{390}{—}$	$\frac{350}{—}$	—	—	—
V ä i k e k a l i i b r i l i n e v a b a p ü s s							
11.	Lamades 60 lasku (30 + 30)	50 ja 100	$\frac{585}{585}$	$\frac{575}{575}$	$\frac{560}{560}$	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8
12.	Laskmine kolmest asendist 60 lasku (3×20)	50	$\frac{578}{568}$	$\frac{550}{540}$	$\frac{520}{510}$	—	—
13.	Laskmine kolmest asendist 120 lasku (3×40)	50	1155	1100	—	—	—
	Väikekaliibriline sportpüss						
14.	Lamades 10 lasku	25	—	—	$\frac{97}{97}$	$\frac{92}{92}$	$\frac{87}{87}$
15.	Lamades 10 lasku	50	—	—	$\frac{95}{95}$	$\frac{90}{90}$	$\frac{85}{85}$
16.	Lamades 30 lasku	100	—	285	270	255	—
				$\frac{285}{285}$	$\frac{270}{270}$	$\frac{255}{255}$	—
17.	Laskmine kolmest asendist 30 lasku (3×10)	50	—	270	255	235	215
				$\frac{265}{265}$	$\frac{250}{250}$	$\frac{230}{230}$	$\frac{210}{210}$
18.	Laskmine kolmest asendist 60 lasku (3×20)	50	$\frac{568}{558}$	$\frac{540}{530}$	$\frac{510}{500}$	—	—
	Sõjapüstol						
19.	Laskmine ringmärki 10 lasku	25	—	—	$\frac{85}{80}$	$\frac{80}{75}$	—
20.	Laskmine ringmärki 20 lasku	50	—	$\frac{150}{140}$	$\frac{135}{125}$	$\frac{120}{110}$	—
21.	Laskmine ringmärki 30 lasku	25	—	$\frac{265}{255}$	$\frac{255}{240}$	$\frac{240}{225}$	—
22.	Siluetilaskmine 30 lasku	25	—	$\frac{275}{270}$	$\frac{260}{255}$	$\frac{245}{240}$	—
23.	Laskmine siluetiga ringmärki 60 lasku (30+30)	25	$\frac{560}{550}$	$\frac{540}{530}$	$\frac{510}{500}$	—	—
	Väikekaliibriline vabapüstol						
24.	Siluetilaskmine 30 lasku	25	—	$\frac{275}{270}$	$\frac{255}{250}$	$\frac{235}{230}$	—
25.	Siluetilaskmine 60 lasku	25	$\frac{575}{565}$	$\frac{550}{540}$	$\frac{525}{515}$	—	—
26.	Laskmine ringmärki 30 lasku	50	$\frac{265}{265}$	$\frac{255}{245}$	$\frac{240}{230}$	—	—
27.	Laskmine ringmärki 60 lasku	50	$\frac{540}{540}$	$\frac{510}{510}$	—	—	—
	Väikekaliibriline sportpüstol						
28.	Siluetilaskmine 20 lasku	25	—	$\frac{190}{185}$	$\frac{180}{175}$	$\frac{170}{165}$	—
29.	Laskmine ringmärki 10 lasku	25	—	—	$\frac{90}{85}$	$\frac{85}{80}$	—

Märkus: Lugejana (murrujoone peal) näidatud normid mees-tele, nimetajana (murrujoone all) — normid naistele.

TÄIENDAVID NÕUDED

1. Järgunorme laskmises sooritatakse laskeradadel ja -tiirudel.
2. Järgunormide täitmist arvestatakse ainult ametlikel võistlustel, kusjuures tulemusi peavad kinnitama oma allkirjaga:
 - a) meistersportlase normi täitmisel — vähemalt kaks vabariikliku kategooria kohtunikku;
 - b) esimese järgu normi täitmisel — vähemalt kaks I kategooria kohtunikku;
 - c) teise järgu normi täitmisel — vähemalt kaks II kategooria kohtunikku;
 - d) kolmanda ja noorte järgu täitmisel — vähemalt kaks III kategooria kohtunikku.
3. Koos materjalidega meistersportlase ja esimese järgu sportlase nimetuse omistamiseks esitatakse kohtunike kolleegiumi poolt kinnitatud märklehed, arvestuskaardid ja tulejoone protokollid (välja arvatud tulemused, mis saavutatud NSV Liidu esivõistlustel või spordiühingute üleliidulistel esivõistlustel). Teistes järkudes — võistlusi läbiviinud kohtunike allkirjadega varustatud võistlusprotokollid või neist tehtud väljavõtted.

LASKMINE OPTILISE SIHIKUGA VINTPÜSSIST

Harjutus nr. 1

Märk nr. 1 — Jooksev kujund (märkleht nr. 8-a) liigub viis korda rinnetpidi 12 meetri ulatuses, kiirusega 3 m/sek. paremalt vasakule ja vasakult paremale 8—10 sek. vaheaegadega. Kaugus märgini 280—320 m.

Märk nr. 2 — Kuulipilduja (märkleht nr. 10) ilmub üks kord 45 sekundiks. Märgi ilmumisega kaasneb paukpadrunitega laskmine varjendist. Kaugus märgini 560—600 m.

Märk nr. 3 — Peakuju (märkleht nr. 5-a) liigub rinnetpidi kuus korda 9 meetri ulatuses, kiirusega 1,5 m/sek. paremalt vasakule ja vasakult paremale 8—10 sek. vaheaegadega. Kaugus märgini 180—220 m.

Märk nr. 4 — Rinnakuju (märkleht nr. 6) ja peakuju (märkleht nr. 5) ilmuvad üheaegselt kuus korda kahe meetri laiuse maski tagant. Märk ilmub 3 sekundi jooksul. Püsib liikumatuna 5 sekundit ja eemaldatakse kiirelt. Kaugus märgini 320—350 m.

Harjutus nr. 2

Märk nr. 1 — Jooksev kujund (märkleht nr. 8-a) liigub viis korda rinnetpidi 12 meetri ulatuses kiirusega 3 m/sek. paremalt vasakule ja vasakult paremale 8—10 sek. vaheaegadega. Kaugus märgini 280—320 m.

Märk nr. 2 — Kuulipilduja (märkleht nr. 10) ilmub üks kord 45 sekundiks. Märgi ilmumisega kaasneb paukpadrunitest laskmine varjendist. Kaugus 560—600 m.

Märk nr. 3 — Kuulipilduja (märkleht nr. 10) ilmub üks kord 60 sekundiks. Märgi ilmumisega kaasneb paukpadrunitega laskmine varjendist. Kaugus märgini 420—450 m.

Märk nr. 4 — Kaheksa jooksvat kujundit (märkleht nr. 8) ilmuvad üks kord rinnetpidi 30 m ulatuses 60 sekundiks. Kaugus märgini 250—300 m.

Harjutuste täitmise aeg määratakse märgi ilmumisega, kuid mitte rohkem kui 10 minutit käsklusest „Edasi!“. Laskude arv harjutusele — 20. Harjutuse alates asuvad padrunid padrunitaskus.

Harjutuste täitmise tingimused ja kord

Harjutused täidetakse kahe laskuri poolt: üks tulistab, teine on vaatleja. Harjutuse täitmist loetakse ainult laskjale.

Maskeerimisreeglite täitmine on kohustuslik. Laskurid asetsevad umbes 60 m kaugusel tulejoonest. Kohtuniku käskluse järgi valmistuvad nad roomamiseks ja üks laskureist laeb püssi ning asetab kuke kaitseriivi. Käskluse järgi „Edasi!“ alustab ta edasiliikumist roomates. Vaatleja teostab vaatlust ja liigub edasi laskuri korraldusel. Kui laskur läheneb tulejoonele, käseb kohtunik näidata esimest märki. Laskur avab iseseisvalt tule. Tabatud märk, pööreldes teljel, varjatakse iga kord varjendis. Tabanud märki nr. 1, laeb laskur täiendavalt relva. Seejärel annab kohtunik korralduse näidata märki nr. 2, millele laskur avab samuti iseseisvalt tule.

Pärast märgi nr. 2 tabamist annab kohtunik teistkordselt käskluse „Edasi!“, misjärel laskur, laadinud püssi ja asetanud kuke kaitsevinna, on kohustatud liikuma 100—200 meetrit edasi ja asuma uuele tulepositsioonile.

Vaatleja liigub laskuri korraldusel uuesti edasi ning teostab vaatlust laskuri poolt näidatud sektoris.

Pärast tulepositsioonile asumist antakse signaal märgi nr. 3 näitamiseks ning pärast selle tabamist — märgi nr. 4 näitamiseks.

Harjutuses nr. 2 ilmub märk nr. 4 viis sekundit pärast märgi nr. 3 ilmumist. Iga märk varjatakse pärast seda, kui märki on tabatud normatiivides ette nähtud arv kordi. Kui kas või ühteainust märkidest tabatakse vähema arvu laskudega, kui normatiivides nõutud, siis harjutuse täitmine katkestatakse.

JÄRGUNORMID

Meistersportlane

Tabada kõik märgid 18 tabamusega, kuid mitte vähem kui 3 tabamust igas märklehes.

Esimene järk

1. harjutus: tabada kõik märgid 15 tabamusega, kuid mitte vähem kui 3 tabamust igas märklehes.

2. harjutus: märk nr. 1 — tabada kolme kuuliga, märgid nr. 2 ja 3 — kumbki kahe kuuliga, märk nr. 4 — kaheksa kuuliga (üks kuul igas märklehes).

Teine järk

1. harjutus: tabada kõik märgid 12 tabamusega, kuid mitte vähem kui 2 tabamust igas märklehes.

2. harjutus: märk nr. 1 — tabada kahe kuuliga, märgid nr-d 2 ja 3 — kumbki ühe kuuliga, märk nr. 4 — kaheksa kuuliga (üks kuul igas märklehes).

LENNUSPORT

JÄRGUNÕUDED

Meistersportlane

Omistatakse sportlastele-lenduritele, kes:

saavutavad esikoha NSV Liidu lennuspordi esivõistlustel mitmevõistluses;

või

saavutavad esikoha NSV Liidu lennuspordi esivõistluste kavas olevail üksikaladel tingimusel, et saavutatakse vähemalt 75% lennuspordi mitmevõistluse võimalikust punktide summast;

või

saavutavad II—III koha NSV Liidu lennuspordi esivõistlustel, omades vähemalt 80% lennuspordi mitmevõistluse võimalikust punktide summast;

või

püstitavad üleliidulise lennuspordi rekordi, saavutades NSV Liidu esivõistluste kavas olevast lennuspordi mitmevõistluse punktide summast vähemalt 75%;

või

saavutavad vähemalt vabariikliku ulatusega lennuspordivõistlustel mitte vähem kui 85% võimalikust punktide arvust igal lennuspordi mitmevõistluse kavas oleval alal tingimusel, et neist võistlustest võtab osa vähemalt viis esimese järgu sportlast.

Esimene järk

Omistatakse sportlastele-lenduritele, kes:
saavutavad I—V koha lennuspordi mitmevõistluses vähemalt vabariigi ulatusega võistlustel tingimusel, et neist võistlustest võtab osa vähemalt viis esimese järgu sportlast;

või

püstitavad üleliidulise rekordi ühel lennuspordi aladest;

või

saavutavad vähemalt linna ulatusega lennuspordi võistlustel vähemalt 70% võimalikust punktide summast igal lennuspordi mitmevõistluse kavas oleval alal tingimusel, et neist võistlustest võtab osa vähemalt kolm esimese ja viis teise järgu sportlast.

Teine järk

Omistatakse sportlastele-lenduritele, kes:
saavutavad ükskõik missuguse ulatusega lennuspordi võistlustel I—III koha lennuspordi mitmevõistluses tingimusel, et neist võistlustest võtab osa vähemalt viis teise järgu sportlast;

või

saavutavad ükskõik missuguse ulatusega võistlustel teise järgu mitmevõistluses vähemalt 60% võimalikust punktide summast.

Kolmas järk

Omistatakse sportlastele-lenduritele, kes:
saavutavad ükskõik missuguse ulatusega võistlustel kolmanda järgu mitmevõistluses vähemalt 50% võimalikust punktide summast;

või

on lennanud õppe-spordilennukitel 40 tundi, sellest kolm tundi — marsruutlende.

Spordijärgu säilitamine

Üks kord kahe aasta jooksul võtta osa lennuspordi võistlustest ja võita vähemalt k a h t oma järgu sportlast.

LENNUSPORT AEROSTAATIDEL

JÄRGUNÕUDED

Meistersportlane

Omistatakse sportlastele-õhusõitjatele, kes, omades esimest spordijärku, püstitavad üleliidulise rekordi.

JÄRGUNORMID

Jrk. nr.	Sportlikud nõuded	Spordijärgud		
		I	II	III
1.	Iseseisvaid lende vabadel aerostaatidel vähemalt	250 t.	100 t.	25 t.
2.	Maandumisi — neist öösel	50 5	25 —	5 —
3.	Lende komandörina aerostaatidel — kategooria arv	kuues 7	kuues 3	kuues 1
4.	Kõrguslende arv	5000 m 2	3000 m 2	— —
5.	Kõrguslende arv	6000 m 2	4000 m 2	— —
6.	Kestuslende arv	15 t. 2	10 t. 2	5 t. 1
7.	Kauguslende arv	600 km 1	400 km 1	— —

Spordijärgu säilitamine

Sooritada aasta jooksul lende aerostaadi meeskonna komandörina

I järgus — 2 lendu

II järgus — 1 lend

MAADLUS JA POKS

(Klassikaline ja vabamaadlus, sambo ja poks)

Meistersportlane

Saavutada I või II koht üleliidulistel esivõistlustel,

või

saavutada kaks korda II koht üleliidulistel esivõistlustel kolme aasta jooksul,

võit

saavutada kolm võitu aasta jooksul kolme eri meistersportlase (mitte ühe ja sama) üle, kes kuuluvad sel aastal üleliidulises ulatuses kümne parema hulka.

Esimene järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme eri I järgu sportlase üle,

võit

saavutada aasta jooksul kuus võitu kuue eri II järgu sportlase üle.

Teine järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme eri II järgu sportlase üle,

võit

saavutada aasta jooksul kuus võitu kuue eri III järgu sportlase üle.

Kolmas järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme eri III järgu sportlase üle,

võit

saavutada aasta jooksul kuus võitu kuue spordijärguta sportlase üle.

Esimene noorte järk

Saavutada I—III koht üleliidulistel noorte võistlustel,

võit

saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme eri I noorte järgu sportlase üle,

võit

saavutada aasta jooksul kuus võitu kuue eri II noorte järgu sportlase üle.

Teine noorte järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme eri II noorte järgu sportlase üle,

võit

saavutada aasta jooksul kuus võitu kuue eri III noorte järgu sportlase üle.

Kolmas noorte järk

Saavutada aasta jooksul kaks võitu III noorte järgu sportlase üle,
või

saavutada aasta jooksul neli võitu nelja spordijärguta sportlase üle.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada aasta jooksul kaks võitu oma spordijärku kuuluvate sportlaste üle.

Märkus: 1. Üht võitu kõrgemasse spordijärku kuuluva vastase üle loetakse võrdseks kahe võiduga omasse spordijärku kuuluvate vastaste üle.

2. Võite spordijärgu omistamiseks arvestatakse maadlusspordi üksikutel aladel ainult siis, kui need on saavutatud sportlaste üle, kes omavad järgusportlase nimetust vastaval maadlusspordi alal.

3. Võite kõrgemasse spordijärku kuuluvate vastaste üle arvestatakse ainult sel juhul, kui viimased kaotuste tõttu pole samal aastal välja langenud endisest spordijärgust.

MALE JA KABE

MALE

JÄRGUNÕUDED

Mehed

NSV Liidu suurmeister

Saavutada esimene koht NSV Liidu esivõistluste finaalis,

või

saavutada kaks korda kolme aasta jooksul teine või kolmas koht NSV Liidu esivõistluste finaalis,

või

võita 14-partiilises matšis NSV Liidu suurmeistrit,

või

saavutada kõrgeid tulemusi rahvusvahelistel võistlustel.

Spordijärgu säilitamine

Alates järgu saamise momendist kinnitada seda nelja aasta jooksul. Järgu mittekinnitamise juhul näidatud tähtajal on NSV Liidu suurmeister kohustatud oma järku kinnitama ühel kahest üleliidulise komitee poolt määratud võistlusel täiendaval tähtajal, kuid vähemalt kahe aasta jooksul. Järgu kinnitamiseks on NSV Liidu suurmeister kohustatud saavutama NSV Liidu esivõistluste finaalis vähemalt kol-

manda koha või võitma või viigistama kontrollmatši NSV Liidu suurmeistriga.

Märkus: III—IV koha jagamise korral NSV Liidu esivõistluste finaalis loetakse järk kinnitatuks juhul, kui maletaja seejuures edestas kolme suurmeistrit.

Meistersportlane

Võtta osa NSV Liidu esivõistluste finaalist,

või

täita vastav norm kvalifikatsioonivõistlusil, mille osavõtjatest vähemalt 2/3 on meistersportlased;

või

võita 14-partiiline kvalifikatsioonimatš meistersportlasega.

Märkus: Meistersportlase järgu omistamise (kinnitamise) norm on turniirides määratud järgmiselt: 50% punktidest tuleb saavutada meistersportlaste vastu ja 70% punktidest meistikandidaatide vastu.

Spordijärgu säilitamine

Kolme aasta jooksul saavutada sama tulemus, mis on vajalik järgu saamiseks.

Meistikandidaat

Järk omistatakse maletajaile, kes on täitnud vastavad nõuded kvalifikatsioonivõistlustel, mille osavõtjatest vähemalt 50% on meistersportlased ja meistikandidaadid ning ülejäänud osavõtjad omavad 3 kandidaadi palli.

Meistikandidaadi järgu omistamise (kinnitamise) norm turniiridel on määratud järgmiselt:

33% punktidest tuleb saavutada partiides meistersportlastega, 50% punktidest partiides meistikandidaatidega ja 70% punktidest 3 palli omavate I järgu maletajate vastu.

Spordijärgu säilitamine

Kolme aasta jooksul saavutada samasugune tulemus, mis on vajalik meistikandidaadi järgu saavutamiseks.

Märkus: Kandidaadi pall omistatakse maletajaile, kes on saavutanud 75% punktidest I järgu turniiril.

Esimene järk

Järk omistatakse II järgu maletajaile, kes on saavutanud vähemalt 75% punktidest turniiril, mille koefitsient on 2. Järk omistatakse esialgselt kaheks aastaks, Moskva ja Leningradi maletajaile aga üheks aastaks.

Teine järk

Järk omistatakse III järgu maletajaile, kes on saavutanud vähemalt 75% punktidest turniiril, mille koefitsient on 3. Järk omistatakse esialgselt kaheks aastaks.

Kolmas järk

Järk omistatakse neljanda järgu maletajaile, kes on saavutanud vähemalt 70% punktidest turniiril, mille koefitsient on 4. Järk omistatakse kolmeks aastaks.

Neljas järk

Järk omistatakse viienda järgu maletajaile, kes on saavutanud vähemalt 67% punktidest turniiril, mille koefitsient on 5. Järk omistatakse kolmeks aastaks.

Viies järk

Järk omistatakse maletajaile, kes on saavutanud vähemalt 50% punktidest algajate turniiril (koefitsiendita turniiril).

Spordijärgu säilitamine

Saavutada vähemalt 50% punktidest oma järgu turniiril. Pärast kinnitamist säilib järk kolmeks aastaks.

Juhul kui esimese, teise ja kolmanda järgu maletaja ei kinnita oma järku ühel järjestikusest kolmest turniirist, kus esineb vastav norm, viiakse ta ennetähtaegselt madalamasse järku.

Murruliste koefitsientidega turniirides määratakse klassifikatsiooni-normid järgneva tabeli alusel:

Koefitsiendi määramine turniiril, millest näiteks võtab osa kaks esimese järgu, viis teise järgu, kolm kolmanda järgu ja kuus neljanda järgu maletajat, toimub järgmisel viisil: iga järgu osavõtjate arv korrutatakse selle järgu näitajaga ning saadud resultaadid liidetakse: $2 \times 1 = 2$; $5 \times 2 = 10$; $3 \times 3 = 9$; $6 \times 4 = 24$; $2 + 10 + 9 + 24 = 45$. Turniiri koefitsient saadakse saavutatud summa jagamise teel turniiri osavõtjate arvule, s. o. $45 : 16 = 2,81$ (jagamise juures võetakse pärast koma kaks kohta; juhul kui kolmas koht võrdub viiega või ületab selle, lisatakse teisele kohale üks). Antud turniiri koefitsient näitab, et turniiri järk asetseb 2 ja 3 vahel, lähemal kolmele. Sellel turniiril võib

saavutada teist, kolmandat ja neljandat järku. Näidatud järkude normid määratakse koefitsiendi järgi klassifikatsioonitabeli abil.

Koefitsient 2,81 asetseb tabeli teises osas (teine rida alt). Vasakul poolel reas „Teise järgu saavutamise normid protsentides” on märgitud, et turniirides näitajatega 2,81 kuni 2,90 on teise järgu saavutamiseks vajalik võita 71% võimalikest punktidest. Paremalt pool on vastavalt näidatud, et kolmanda järgu saavutamiseks peab punktide arv võrduma 48%.

Turniiris mängitud partiidest moodustab 71% $\frac{15 \times 71}{100} = 10,65$ punkti (0,25 või rohkem punkti täiendatakse 0,5-ni; väiksem suurus kustutatakse). Järelikult on antud turniiris teise järgu saavutamiseks vajalik võita 10,5 punkti.

Samal viisil määratakse ka kolmanda järgu saavutamiseks vajalik norm: $\frac{15 \times 48}{100} = 7,2$ punkti, s. o. kolmanda järgu saavutamiseks on vaja võita 7 punkti.

Madalama järgu (antud turniiris neljanda järgu) saavutamiseks või kinnitamiseks on vajalik täita antud tabeliosa järgi minimaalne norm, mis annab õiguse klassifikatsiooniks. Selliseks normiks teises osas on 30%, s. o. neljanda järgu kinnitamiseks on vajalik võita:

$$\frac{15 \times 30}{100} = 4,5 \text{ punkti.}$$

Märkus: Noorte klassifitseerimine toimub ühistel alustel täiskasvanutega.

Naised

Meistersportlane

Saavutada esimene koht NSV Liidu naiste esivõistluste finaalis, kusjuures sellest peab osa võtma vähemalt kaks meistersportlast;

või

saavutada kolme aasta jooksul vähemalt kaks korda teine koht NSV Liidu naiste esivõistluste finaalis, edestades kahte meistersportlast, või täita vastav norm klassifikatsioonivõistlustel;

või

saavutada kõrgeid tagajärgi rahvusvahelistel võistlustel.

Järgud viiendast kuni esimeseni (kaasa arvatud) omistatakse võrdsest meestega.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada kolme aasta jooksul samasugune tulemus nagu järgu saavutamiseks.

Klassifikatsioonitabel klassifikatsiooninormi määramiseks

	Esimene osa			Teine osa			Kolmas osa			Neljas osa		
	Turniiri keskmine koefitsient	alates	kuni	Turniiri keskmine koefitsient	alates	kuni	Turniiri keskmine koefitsient	alates	kuni	Turniiri keskmine koefitsient	alates	kuni
Esimese järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s												
II järgu saavutamiseks või kinnitamiseks vajalik norm %-%-s	30			30			30			30		
II järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	32			32			32			32		
III järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	34			34			34			34		
III järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	36			36			36			36		
IV järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	38			38			38			38		
IV järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	40			40			40			40		
V järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	42			42			42			42		
V järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	44			44			44			44		
V järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	46			46			46			46		
V järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	48			48			48			48		
V järgu saavutamiseks vajalik norm %-%-s	50			50			50			50		
50	0,91	1,00	1,00	1,91	2,00	2,00	2,91	3,00	3,00	3,91	4,00	4,00
53	1,01	1,10	1,10	2,01	2,10	2,10	3,01	3,10	3,10	4,01	4,10	4,10
55	1,11	1,20	1,20	2,11	2,20	2,20	3,11	3,20	3,20	4,11	4,20	4,20
58	1,21	1,30	1,30	2,21	2,30	2,30	3,21	3,30	3,30	4,21	4,30	4,30
60	1,31	1,40	1,40	2,31	2,40	2,40	3,31	3,40	3,40	4,31	4,40	4,40
63	1,41	1,50	1,50	2,41	2,50	2,50	3,41	3,50	3,50	4,41	4,50	4,50
65	1,51	1,60	1,60	2,51	2,60	2,60	3,51	3,60	3,60	4,51	4,60	4,60
68	1,61	1,70	1,70	2,61	2,70	2,70	3,61	3,70	3,70	4,61	4,70	4,70
70	1,71	1,80	1,80	2,71	2,80	2,80	3,71	3,80	3,80	4,71	4,80	4,80
73	1,81	1,90	1,90	2,81	2,90	2,90	3,81	3,90	3,90	4,81	4,90	4,90
75	1,91	2,00	2,00	2,91	3,00	3,00	3,91	4,00	4,00	4,91	5,00	5,00

KOMPOSITSIOONMALE

JÄRGUNÕUDED

Meistersportlane

Saavutada üleliidulistel kompositsioonmalevõistlustel 30 palli. Pallide arvestus toimub järgmise tabeli põhjal:

Üleliiduline esivõistlus
kompositsioonmales
(igal erialal)

Üleliidulise tähtsusega
konkursid ja turniirid
(pallide määr)

Koht	palle	Koht	ülesanded		etüüdid
			kahe- käigu- sed	kolme- käigu- sed	
Esimene	30	Esimene	2	4,5	6
Teine	20	Teine	2	3	4
Kolmas	15	Kolmas	1	1,5	2
Neljas	10				
Viies	5				

Meistersportlase nimetuse saamiseks on vaja omada palle, mis on saavutatud üleliidulistel esivõistlustel mitte allapoole kolmandat kohta.

Meistersportlane kompositsioonmales peab omama vähemalt I järku praktilises males.

Meistersportlase järgu saavutamiseks omandatud pallid on kehtivad viie aasta jooksul alates nende omistamise momendist; pärast seda pallid anulleeruvad.

Esimene järk

Saavutada üleliidulise tähtsusega võistlustel kaks korda esimene koht. Omada praktilises males vähemalt teist järku.

Teine järk

Saavutada üleliidulise tähtsusega võistlustel vähemalt kolmas või vabariikliku (oblastilise) tähtsusega võistlustel esimene koht. Omada praktilises males vähemalt kolmandat järku.

Kolmas järk

Saavutada üks kord üleliidulise, vabariikliku või oblastilise tähtsusega võistlustel tunnustusega märgitud koht. Omada praktilises males vähemalt neljandat järku.

KABE

JÄRGUNÕUDED

Meistersportlane

Võtta osa kaks korda kolme aasta jooksul NSV Liidu esivõistlustest,

või

täita vastav norm klassifikatsioonivõistlustel, mille osavõtjaist on vähemalt $\frac{2}{3}$ meistersportlased,

või

võita 14-partiilises klassifikatsioonimatšis meistersportlast.

Märkus: Meistersportlase järgu saamiseks (kinnitamiseks) määratakse norm turniirides järgmiselt:
50% punktidest tuleb saavutada partiides meistersportlastega, või
70% punktidest partiides meistrikandidaatidega.

Spordijärgu säilitamine

Kolme aasta jooksul saavutada samasugune tagajärg nagu järgu saavutamiseks.

Meistrikandidaat

Kolmel esimese järgu kabetajate turniiril (igal) saavutada vähemalt 70% punktidest.

Esimene järk

Järk omistatakse teise järgu kabetajaile, kes on saavutanud vähemalt 70% punktidest turniiril koefitsiendiga 2.

Teine järk

Järk omistatakse kolmanda järgu kabetajaile, kes on saavutanud vähemalt 75% punktidest turniiril koefitsiendiga 3.

Kolmas järk

Järk omistatakse neljanda järgu kabetajaile, kes on saavutanud vähemalt 70% punktidest turniiril koefitsiendiga 4.

Neljas järk

Järk omistatakse viienda järgu kabetajaile, kes on saavutanud vähemalt 67% punktidest turniiril koefitsiendiga 5.

Viies järk

Järk omistatakse kabetajaile, kes algajate turniiril on saavutanud vähemalt 50% punktidest (koefitsiendita turniir).

Spordijärgu säilitamine

Saavutada vähemalt 50% punktidest oma järgu turniiril kolme aasta jooksul.

Murruliste koefitsientidega turniirides määratakse klassifikatsiooninormid järgmise klassifikatsioonitabeli järgi:

KLASSIFIKATSIOONITABEL

Tabel ühtub vastava maleklassifikatsioonitabeliga, välja arvatud tabeli esimene osa.

Esimene osa (kabele)

Esimese järgu saavutamiseks vajalik norm % %-s	Turniiri keskmine koefitsient		Teise järgu saavutamise või kinnitamise normid % %-s
	alates	kuni	
50	0,91	1,00	30
52	1,01	1,10	32
54	1,11	1,20	34
56	1,21	1,30	36
58	1,31	1,40	38
60	1,41	1,50	40
62	1,51	1,60	42
64	1,61	1,70	44
66	1,71	1,80	46
68	1,81	1,90	48
70	1,91	2,00	50

Märkus: Noorte klassifitseerimine toimub ühiseil aluseil täiskasvanutega.

MOOTORISPORT

MAANTEESÖIT

Meistersportlane

Saavutada ühes mootorrataste klassis distantsil, mis on ette nähtud võistlusmäärustes (1, 5, 10, 50 km ja pikematel distantsidel), tulemus, mis ületab NSV Liidu rekordi või rekordnormi,

või

saavutada esikoht NSV Liidu esivõistlustel ühes mootorrataste klassis,

või

saavutada NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda teine koht ühes mootorrataste klassis.

Märkus: Meistersportlase nimetus distantidel 1, 5, 10 ja 50 km omistatakse siis, kui sportlane omab esimese spordijärgu ringrajasõidus või krossis.

Esimene järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht tingimusel, et distant si läbib vähemalt kolm esimese järgu või 10 teise järgu sportlast (distanti pikkus vähemalt 100 km).

Teine järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel võit kolme teise järgu või kümne kolmanda järgu sportlase üle distantil vähemalt 100 km.

Märkus: Arvestatakse võite distant si lõpetanud võistlejate üle.

Kolmas järk

Maanteeõidu võistlustel ei omistata.

RINGRAJASÕIT JA KROSS

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel I—III koht ühes mootorrataste klassis juhul, kui võistlejate arv samas masinaklassis ei ole väiksem kui kümme,

või

saavutada NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda IV—V koht ühes mootorrataste klassis,

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht, kusjuures distant si peab samas masinaklassis lõpetama vähemalt neli meistersportlast ja kuus I järgu sportlast. Distant si pikkus ja komplitseerituse määr peavad vastama selle trassi iseloomule, millel peetakse NSV Liidu esivõistlusi.

Märkused: 1. Võit ühe meistersportlase üle vastab võidule kolme I järgu sportlase üle.

2. Kui võistlejate arv NSV Liidu esivõistlustel on ühes masinaklassis väiksem kui kümme, loetakse meistersportlase norm täide tuks ainult võitjal.

Esimene järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel (ühes mootorrataste klassis) esimene kuni kolmas koht tingimusel, et distantsi lõpetab vähemalt kolm esimese järgu või kuus teise järgu sportlast,

või

vähemalt linna ulatusega võistlustel, kus distantsi lõpetas mitte vähem kui 3 meistersportlast või 10 I järgu sportlast, saavutada tulemus, mis ei ole võitja ajast enam kui 5% halvem.

Märkus: Meistersportlase nimetuse ja I järgu saavutamiseks peab ringraja distantsi pikkuseks olema meestel vähemalt 200 km ja naistel 100 km; krossi distantsi pikkuseks peab olema: suvel — meestele 100 km ja naistele 50 km, talvel — meestele 75 km ja naistele 35 km.

Teine järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht tingimusel, et distantsi läbib vähemalt kolm II järgu või kuus III järgu sportlast,

või

vähemalt linna ulatusega võistlustel, kus distantsi läbib mitte vähem kui kolm I järgu või kuus II järgu sportlast, saavutada resultaati, mis ei ole võitja ajast enam kui 10% halvem.

Märkused: 1. Ringraja distantsi pikkus peab olema meestel 100 km ja naistel 50 km (II järgu saavutamiseks); krossil: suvel — meestele 75 km ja naistele 35 km, talvel — meestele 50 km ja naistele 25 km.

2. Võit ühe kõrgema järgu sportlase üle on võrdne võiduga kahe madalama järguga sportlase üle.

Kolmas järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel ühes mootorrataste klassis resultaati, mis ületab kolme III järgu sportlase resultaadi ja ei moodusta võitja ajast üle 130%,

või

ükskõik missuguse ulatusega võistlustel saavutada ühes masinaklassis:

I koht — samas klassis 4 distantsi lõpetaja juures,

I—II koht — samas klassis 7 distantsi lõpetaja juures,

I—III koht — samas klassis 10 distantsi lõpetaja juures,

ja edasi — üks koht samas klassis iga 5 distantsi lõpetanu kohta.

Märkus: Distantsi pikkus: suvel meestele 50 km ja naistele 25 km; talvel meestele 35 km ja naistele 20 km.

Esimene noorte järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada esikoht tingimusel, et distantsi lõpetab vähemalt kolm II noorte järgu ja kuus III noorte järgu sportlast.

Teine noorte järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel esikoht tingimusel, et distantsi lõpetab vähemalt kolm II noorte järgu või kuus III noorte järgu sportlast tagajärjega mitte üle 110% võitja tagajärjest.

Märkus: Ringraja distantsi pikkus noorte I ja II järgu saavutamiseks peab olema vähemalt 100 km; krossi distants suvel 35 km ja talvel 25 km.

Kolmas noorte järk

Omistatakse sportlasele, kes on saavutanud: I koha — samas klassis kolme distantsi lõpetaja juures, I—II koha — samas klassis viie distantsi lõpetaja juures, I—III koha — samas klassis seitsme distantsi lõpetaja juures, ja edasi — üks koht samas klassis iga kolme distantsi lõpetanu kohta.

Märkused: 1. III noorte järgu saamiseks peab krossi distantsi pikkus suvel olema 25 km ja talvel 20 km. I, II ja III noorte järku ringrajasõidus ei omistata.

2. Külgvankriga mootorratastel klassifitseeritakse kaasasõitjaid ringrajasõidul ja krossil.

3. Kaasasõitjale omistatakse sõitja järgust ühe astme võrra madalam järk.

JUHTIMISOSKUSE VÕISTLUSED

Kolmas järk

Vähemalt linna ulatusega juhtimisoskuse võistlustel saavutab järgu 10% osavõtjaist, kes lõpetasid distantsi karistuspunktideta.

Märkus: Võistlusdistantsil peab olema vähemalt 12 takistust.

HIPODROOMI VÕISTLUSED

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel esikoht ühes mootorrataste klassis. Meistersportlase nimetus omistatakse sportlasele, kellel on esimene spordijärk ringrajasõidus või krossis.

Esimene järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada esikoht, kui nimeetatud mootorrataste klassis võtab võistlusest osa vähemalt kuus I järgu või kaksteist II järgu sportlast.

Teine järk

Vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada tagajärg, mis ei moodusta võitja ajast üle 105%, kui nimetatud klassis võtab võistlusest osa vähemalt kuus esimese järgu või kaksteist II järgu sportlast,

või

vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutada esikoht, kui nimetatud klassis võtab võistlusest osa vähemalt kuus II järgu sportlast.

Märkus: Hipodroomivõistlustel peab distantsi pikkus kõigis järkudes olema vähemalt 8 km.

MUDELLENNUSPORT

JÄRGUNOUDED

Meistersportlane

Omistatakse esimese järgu sportlastele-aviomudelisteidele, kes NSV Liidu mudellennuspordi esivõistlustel saavutavad esikoha, täites vähemalt kolm normi meistersportlastele kehtestatud viiest normist;

või

NSV Liidu esivõistlustel saavutavad teise koha, täites neli normi meistersportlastele kehtestatud viiest normist;

või

püstitavad üleliidulise absoluutse rekordi ühel mudellennu alal kaugusele, kestusele, kõrgusele või kiirusele sirgel või ringlennul;

või

püstitavad üleliidulise rekordi mistahes mudelikklassis, täites kolm normi meistersportlastele kehtestatud viiest normist;

või

täidavad meistersportlastele kehtestatud viis normi.

Esimene järk

Omistatakse sportlastele-aviomudelisteidele, kes NSV Liidu mudellennuspordi esivõistlustel saavutavad esikoha;

või

võidavad üleliidulistel aviomudelisteide võistlustel auhinnalise koha tingimusel, et osavõtjaid võistlejaid on vähemalt viis;

või

püstitavad mistahes mudelikklassis kaks üleliidulist rekordit;

või

täidavad neli esimesele spordijärgule kehtestatud normi.

Teine järk

Omistatakse sportlastele-aviomudelistidele, kes NSV Liidu mudel-lennusporti esivõistlustel saavutavad teise koha;

või

püstitavad mistahes mudeliklassis üleliidulise rekordi;

või

täidavad kaks teisele spordijärgule kehtestatud normi.

Kolmas järk

Omistatakse sportlastele-aviomudelistidele, kes NSV Liidu esivõist-lustel saavutavad kolmanda koha;

või

täidavad ühe kolmandale spordijärgule kehtestatud normi.

PURILENNUSPORT

JÄRGUNÕUDED

Meistersportlane

Omistatakse sportlastele-purilenduritele, kes saavutavad NSV Liidu esivõistlustel absoluutse tšempioni nimetuse;

või

saavutavad NSV Liidu esivõistluste kavas oleval üksikalal esikoha tingimusel, et on täidetud 50% meistersportlase normatiividest;

või

saavutavad NSV Liidu esivõistlustel mitmevõistluses II—III koha tingimusel, et täidetakse 75% meistersportlase normatiividest;

või

püstitavad NSV Liidu rekordi ühel purilennusporti alal tingimusel, et seejuures täidetakse 50% meistersportlase normatiividest;

või

täielikult täidavad meistersportlase normatiivid.

Esimene järk

Omistatakse sportlastele-purilenduritele, kes saavutavad vähemalt vabariikliku ulatusega võistlustel üldkokkuvõttes esikoha tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt kolm esimese järgu ja viis teise järgu sportlast;

võ i

püstitavad NSV Liidu rekordi ühel purilennuspordi alal;

võ i

täidavad esimese spordijärgu normatiivid.

Teine järk

Omistatakse sportlastele-purilenduritele, kes saavutavad ükskõik missuguse ulatusega võistlustel I—III koha tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt viis teise järgu sportlast;

võ i

täidavad teise spordijärgu normatiivid.

Kolmas järk

Omistatakse sportlastele-purilenduritele, kes täidavad kolmanda spordijärgu normatiivid.

Spordijärgu säilitamine

Üks kord kahe aasta jooksul võtta osa võistlustest ja võita vähemalt kaht oma spordijärgu sportlast.

JÄRGUNORMID

Lennuviisid	S p o r d i j ä r g u d			
	Meister-sportlane	Esimene järk	Teine järk	Kolmas järk
Lende purilennukil (plaaneri) sellest:	100 t.	50 t.	25 t.	12 t.
liuglende	25 t.	10 t.	5 t.	—
tõusu vabal lennul	1000 m	500 m	—	—
kaugust marsruudil	100 km	50 km	—	—

Märkused: 1. Kauguslendudel plaaner vabastatakse barograafi järgi mitte kõrgemal kui 1000 meetrit.

2. Tõusu märkimisel vabal lennul plaaner vabastatakse ükskõik missugusel kõrgusel, kuid mitte madalamal kui 300 m.

3. Normide sooritamisel liuglende, tõuse vabal lennul ja lende kaugusele võib arvestada ühel ja samal lennul tingimusel, et plaaner vabastatakse barograafi järgi mitte kõrgemal kui 1000 m. Järgunorme arvestatakse ainult sportlaste poolt saavutatud tulemusi kinnitavate kohtunike kolleegiumi tõendite alusel.

PURJESPORT JA JÄÄPURJETAMINE

JÄRGUNÕUDED

Meistersportlane

Klassisõidud

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel ükskõik missuguses jahtide klassis esikoht;

või

saavutada esikoht mõnel teisel võistlusel tingimusel, et võistlused lõpetab vähemalt viis meistersportlast ja viis esimese järgu sportlast;

või

saavutada NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul kaks korda teine koht.

Esimene järk

Klassisõidud

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel ükskõik missuguses jahtide klassis esimese kolmandiku hulka kuuluv koht;

või

saavutada esikoht ükskõik missugustel võistlustel tingimusel, et võistlustest võtavad osa kümme teise järgu või viis esimese järgu sportlast;

või

saavutada navigatsioonihooaja jooksul kahel võistlusel võit kolme esimese järgu sportlase üle, tulles seejuures osavõtjate esimese kolmandiku hulka.

Teine järk

Klassisõidud

Saavutada esikoht ükskõik missugustel võistlustel tingimusel, et neist võtab osa vähemalt kaheksa kolmanda järgu või neli teise järgu sportlast;

või

saavutada navigatsioonihooaja jooksul kahel võistlusel võit kolme teise järgu sportlase üle, tulles seejuures osavõtjate esimese poole hulka.

Ümberistumissõidud

Saavutada esikoht ükskõik missugustel võistlustel tingimusel, et neist võtab osa vähemalt kaheksa mitte alla kolmanda järgu rooli-meest;

võit

samasugustel tingimustel saavutada navigatsioonihooaja jooksul kaks korda teine koht;

võit

saavutada navigatsioonihooaja jooksul kolm võitu erinevate teise järgu sportlaste üle vähemalt kolmes ümberistumisringis tingimusel, et igas ringis võtab osa vähemalt kaks teise järgu roolimeest.

Kolmas järk

Klassisõidud

Saavutada esikoht ükskõik missugustel võistlustel tingimusel, et neist võtab osa antud klassis vähemalt viis jahti ja kaks kolmanda järgu roolimeest;

võit

saavutada navigatsioonihooaja jooksul kahel sõidul kaks võitu erinevate kolmanda järgu sportlaste üle tingimusel, et igast sõidust võtab osa vähemalt viis jahti.

Ümberistumissõidud

Saavutada esikoht ümberistumisringil tingimusel, et ringist võtab osa vähemalt kuus jahti;

võit

saavutada samadel võistlustel kaks korda navigatsioonihooaja jooksul teine koht;

võit

saavutada navigatsioonihooaja jooksul kaks võitu erinevate kolmanda järgu sportlaste üle.

Märkused: 1. Madrused, täites järgunõudeid, klassifitseeritakse üks spordijärk madalamalt kui võite saavutanud roolimehi.

2. Madrused peavad saavutama määratud arvu võite sama roolimehega või samal jahil.

Noorte järk

Klassisõidud

Tulla osavõtjate esimese poole hulka tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt neli jahti.

Ümberistumissõidud

Pääseda ükskõik missugustel võistlustel finaali või finaalsõitudeta võistlustel tulla osavõtjate esimese poole hulka. tingimusel, et osavõtjaid on vähemalt kuus.

Märkused: 1. Noorte järgu nõuded roolimeestele ja madrustele on samad.

2. Poisid ja tütarlapsed, kes täidavad täiskasvanute järgunõuded, klassifitseeritakse vastavates järkudes.

3. Üleliiduliste noorte võistluste võitjaile kõigis jahiklassides omistatakse vanemas vanusegrupis teine järk, keskmises vanusegrupis kolmas järk.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada kahe aasta jooksul üks vastava järgu nõuetes ettenähtud võitudest.

TÄIENDAVALD NÕUDED

1. Järgud purjespordis ja jääpurjetamises omistatakse eraldi.
2. Järgud omistatakse ainult nendele purjesportlastele, kellel on alljärgnev jahijuhhi kvalifikatsioon:

II ja III järk — vähemalt 2. klassi roolimees;

I järk — vähemalt 1. klassi roolimees;

meistersportlane — vähemalt lähisõidu jahikapten.

3. Distantis ümberistumissõitudel peab olema vähemalt 1 meremiil.

4. Ümberistumissõitudes arvestatakse võidud igas ümberistumisringis eraldi. tingimusel, et ümberistumisringist võtab osa kolmandas järgus vähemalt viis, teises järgus vähemalt kuus roolimeest.

5. Võitude arvestamisel meeskondadele või segavõistkondadele naiskondade üle loetakse viimase roolimehe kvalifikatsioon üks järk madalam kui tegelikult.

6. Distantid klassisõitudes peavad olema vähemalt 8 meremiili. Meistersportlase norm arvestatakse vähemalt viiest sõidust koosneva võistluse tulemuste järgi; ülejäänud järkudes arvestatakse iga sõiduga eraldi kui ka kogu võistluse tulemustega.

7. Distantid klassisõitudes jääpurjespordis peavad olema vähemalt 5 meremiili. Meistersportlase norm arvestatakse vähemalt viiest sõidust koosneva võistluse tulemuste järgi; ülejäänud järkudes — vähemalt kolme sõidu tulemuste järgi.

KAUGESÕIDUD

JÄRGUNÕUDED

Jrk. nr.	Spordijärgud	Sooritada sõite (arv)			Kokku
		I kate- gooria raskusega	II kate- gooria raskusega	III kate- gooria raskusega	
1.	Meistersportlane	2	3	3	8
2.	Esimene järk	2	2	2	6
3.	Teine järk	2	2	—	4
4.	Kolmas järk	2	—	—	2

Märkus: Kaks madalama kategooria sõitu võib asendada ühe kõrgema kategooria sõiduga. Vastupidine asendamine pole lubatud.

Kaugesõidu marsruutide raskuskategooriate tabel

Akvatoorium	Raskus- kate- gooria	Marsruudi pikkus (vähemalt)	Kaugesõidu kestus (maksimaalselt)
Merel	I	100 miili	3 ööpäeva
— „ —	II	300 — „ —	10 — „ —
— „ —	III	750 — „ —	30 — „ —
Jõesel	I	200 kilomeetrit	3 — „ —
— „ —	II	600 — „ —	10 — „ —

Kaugesõidu tüüp marsruudi kinnitab vastavalt ülaltoodud tabelile kehakultuuri- ja spordikomitee.

Märkused: 1. Kuueaerulistele sõja-merelaevastiku paatidele suurendatakse kaugesõidu kestus kahekordseks.

2. Raskuskategooriate tabelis näidatud kategooriad on ette nähtud kuni 50 m² purjepinnaga jahti kaptenile, kuni 100 m² purjepinnaga jahti kaptenile ja abile ning üle 100 m² purjepinnaga jahti kaptenile ja kahele abile.

3. Kaugesõitudest osavõtt teistel ametkohtadel (madalamatel) loetakse ühe järgu võrra madalamaks.

Spordijärgu säilitamine

Sooritada üks kord kolme aasta jooksul I järgus — II kategooria kaugesõit; II ja III järgus — III kategooria kaugesõit.

TÄIENDAVAD NÕUDED

1. Kaugesõidus tuleb esimese spordijärgu omistamiseks enne omada vähemalt kolmas järk, meistersportlase nimetuse omistamiseks — vähemalt teine järk purjespordis (klassisõidus või ümberistumisõidus jahtidel või jääpurjekatel).

2. Kaugesõidu järgunormide täitmisel arvestatakse arvestuslike distantsisõitude sooritamisel osavõtjate tulemusi nii sõitudes kui ka kaugesõitudes.

3. Arvestuslikke kaugesõite võib sooritada igasugustel jahtidel (nii klassijahtidel kui ka klassitutel) purjepinnaga vähemalt 20 m², samuti sõja-merelaevastiku kuueaerulistel paatidel.

4. Meistersportlase nimetuse omistamiseks kaugesõidus tuleb sooritada üks vähemalt teise kategooria raskusega kaugesõit jahtidegrupi juhina (flagmanina), kusjuures grupi koosseisus peab olema vähemalt kolm purjekat; või vähemalt 100 m² purjepinnaga jahti kaptenina.

5. Kaugesõidus on spordijärkude omistamiseks jahihuhi kvalifikatsioon kohustuslik.

RATSASPORT

JÄRGUNÕUDED

Meistersportlane

NSV Liidu esivõistlustel või võistlustel, kus on rakendatud NSV Liidu esivõistluste nõudeid üleliidulise kategooria kohtuniku juuresolekul, näidata järgmisi tulemusi alljärgnevatel aladel:

- mitmevõistlus — kuni 66 karistuspunkti;
- kaheharuline takistussõit — kuni 12 karistuspunkti;
- kõrgema klassi takistussõit — kuni 4 karistuspunkti;
- võidusõit takistustega 6000 m — mitte üle 7 min. 50 sek.;
- võidusõit takistustega 4000 m — mitte üle 4 min. 50 sek.;
- kõrgem ratsasõidu kool — mitte vähem kui 70% võimalikust punktide arvust.

Esimene järk

Saavutada ühel NSV Liidu esivõistluste kavast oleval alal II—V koht;

või

saavutada ükskõik missugustel vähemalt linna ulatusega võistlustel I—II koht tingimusel, et võistluse lõpetavad sellel alal vähemalt viis esimese järgu või kümme teise järgu ratsasportlast.

Teine järk

Saavutada ükskõik missugustel vähemalt linna ulatusega võistlustel I—III koht tingimusel, et võistluse lõpetavad sellel alal vähemalt viis teise järgu või kümme kolmanda järgu ratsasportlast,

või

läbida keskmise klassi takistussõidu distants kiirusega 300 m/minutis mitte rohkem kui nelja karistuspunktiga.

Kolmas järk

Saavutada linna ulatusega algajate võistlusel ühel ratsaspordialal esikoht,

või

a) läbida takistussõidu distants (6 takistust: värav, plankaed, kivi-müür, paralleellatid, tõkkepuu, püramiid; takistuste kõrgus 80—90 cm) vastavalt marsruudile kiirusega 300 m/minutis ja mitte rohkem kui nelja karistuspunktiga (kinnises maneežis — läbida distants kiirusega 200 m/minutis);

b) sooritada maneežisõit III järgu tingimuste ja nõuetega;

c) sooritada kohustuslikus korras eksam veterinaarettevalmistuses kavast ettenähtud ulatuses.

Kõrgema järgu saamiseks peab sportlasel olema eelnev madalam järk.

Järgu säilitamiseks tuleb aasta jooksul saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel võidud kahe oma järgu sportlase üle.

Märkus: Noorte spordijärke eraldi ei omistata. Noori, kes on lubatud võistlustele, kvalifitseeritakse üldistel alustel.

SPINNINGUSPORT

JÄRGUNORMID

Spordijärk	Visete kaugus (meetrites)				Visete täpsus (punktides)					
	Tingimused	Kahekäe-spinning		Ühekäe-spinning		Tingimused	Kahekäe-spinning		Ühekäe-spinning	
		Mehed	Naised	Mehed	Naised		Mehed	Naised	Mehed	Naised
Meister-sportlane I järk II järk III järk	Kolm viset järjestikku ühest startist — _n — — _n — — _n —	300	225	270	180	Viis viset järjestikku: 2 viset — 30 m 2 viset — 25 m 1 vise — 27,5 m — _n — — _n — — _n —	270	270	270	270
		255	195	230	160		220	220	220	220
		210	160	180	135		160	160	160	160
		140	120	120	105		100	100	100	100

Märkused: 1. Mõlemad harjutused (kaugusele ja täpsusele) tuleb täita ühel võistlusel.

2. Spordijärk omistatakse tulemuste eest, mis on saavutatud üksikül missugustel ametlikel võistlustel tingimusel, et täidetakse punktide summa kahes harjutuses kokku, vaatamata sellele, kas täideti norm mõlemas harjutuses eraldi või mitte.

3. Noorte järku spinninguspordis ei omistata.

SPORTMÄNGUD

KORVPALL, VÖRKPALL, VEEPALL, VÄRAVPALL, VENE HOKI, HOKI JA MAAHOKI

Meistersportlane

Osa võtta üleliidulistest esivõistlustest võistkonna koosseisus, kes saavutas I—IV koha korv- või võrkpallis; I—II veepallis, vene hokis, hokis või maahokis,

või

saavutada esikoht üleliidulistel karikavõistlustel,

või

võistelda kahe aasta jooksul kahel korral üleliidulistel karikavõistlustel finaalis,

või

saavutada vähemalt kolmas koht traditsioonilistel üleliidulise ulatusega linnadevahelistel võistlustel korv- või võrkpallis; vähemalt teine koht veepallis,

või

kuuluda ühel korral NSV Liidu koondvõistkonda.

Esimene, teine, kolmas ja noorte järk

Ametlikel kalendrimängudel arvestatakse võistkonnale iga võidu või viigi eest (olenevalt vastasvõistkonna kvalifikatsioonist) allpooltoodud tabeli alusel teatud arv punkte. Ühe või teise spordijärgu saamiseks peab võistkond koguma aasta jooksul vastava arvu punkte.

Vastasvõistkonna klassifikatsiooni ja punktide määra väljaselgitamine võidetud kohtumisel

Võistkonna kuuluvus ühte või teise spordijärku määratakse olenevalt võistkonna tegelikust koosseisust antud võistlusel, s. o. võetakse aluseks 65—70 protsendi ($\frac{2}{3}$) võistkonnas kaasamänginud mängijate spordijärgulist kuuluvust.

Nii näiteks, kui hokimeeskonnas seitse mängijat omab I spordijärku, siis võitu selle meeskonna üle hinnatakse kui võitu I spordijärku omava meeskonna üle ja võitja meeskonna mängijad saavad vastava arvu punkte.

TABEL

punktide arvutamiseks võidetud kohtumistel ja spordijärgu saavutamiseks

Täiskasvanute võistkonnad

Võidu eest arvestatakse:

spordijärguta (algajate) võistkonna üle — 2 punkti, viigi eest — 1 punkt;

III spordijärku kuuluva võistkonna üle — 4 punkti, viigi eest — 2 punkti;

II spordijärku kuuluva võistkonna üle — 8 punkti, viigi eest — 4 punkti;

I spordijärku kuuluva võistkonna üle — 12 punkti, viigi eest — 6 punkti;

meistrijärku kuuluva võistkonna üle — 16 punkti, viigi eest — 8 punkti.

Noortevõistkonnad

Võidu eest arvestatakse:

spordijärguta (algajate) võistkonna üle — 2 punkti, viigi eest — 1 punkt;

III noorte järku kuuluva võistkonna üle — 4 punkti, viigi eest — 2 punkti;

II noorte järku kuuluva võistkonna üle — 8 punkti, viigi eest — 4 punkti;

I noorte järku kuuluva võistkonna üle — 12 punkti, viigi eest — 6 punkti.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada hooaja kestel oma spordijärku kuuluvate võistkondadega mängides 50 protsenti punkte (viigiga lõppenud mängu kaasa arvates).

JÄRGUNÕUETE TABEL SPORTMÄNGUDES

(kalendriaasta jooksul võidetud kohtumistel kogutud punktid)

Spordijärk	Korv- ja võrkpall	Hoki	Veepall	Värvapall
Esimene järk	84	60	70	80
Sealhulgas võitude eest I spordijärku omavate võistkondade üle	36	24	24	24
Teine järk	40	28	32	36
Sealhulgas võitude eest II spordijärku omavate võistkondade üle	16	8	16	16
Kolmas järk	18	10	12	14
Esimene noorte järk	72	50	60	64
Sealhulgas võitude eest II noorte järku omavate võistkondade üle	24	24	24	24
Teine noorte järk	36	26	30	32
Sealhulgas võitude eest II noorte järku omavate võistkondade üle	8	8	8	8
Kolmas noorte järk	16	10	10	12

Märkus: 1. Spordijärk omistatakse ka sportlastele, kes kuuluvad vastavalt koondvõistkondadesse (kolm mängijat igale kohale võistkonnas):

NSV Liidu koondvõistkondadesse — meistersportlane; liiduvabariikidele ja linnade (erinimekirja alusel) koondvõistkondadesse — esimene spordijärk; oblastite (ANSV) ja krai keskuste koondvõistkondadesse — teine spordijärk.

2. Mängijat arvestatakse kaasamänginuks, kui ta mängis mitte vähem kui 50 protsenti võistlusmäärustikus ettenähtud võistlusajast.

3. Järgunõuete täitmist arvestatakse nendel mängijatel, kes võistkonna koosseisus on esivõistlustel kaasa mänginud mängudest vähemalt 50 protsenti.

SUUSATAMINE

(Murdmaasuusatamine, gigantslalom, kiirlaskumine ja mäesuusatamise kahevõistlus)

Meistersportlane

Saavutada meeste 10, 18, 30 või 50 km, naiste 5 või 10 km murdmaasuusatamises NSV Liidu esivõistlustel I—X koht,

võ i

saavutada NSV Liidu esivõistlustel kaks korda kolme aasta jooksul XI—XV koht,

võ i

saavutada NSV Liidu esivõistlustel meeskonna koosseisus patrullsuusatamises esikoht,

võ i

võita vähemalt linna ulatusega võistlustel viit tegev-meistersportlast* tingimusel, et tulemus poleks võitja tulemusest nõrgem kui: meestel 10 km — 1 minut, 18 km — 2 minutit, 30 km — 3 minutit, 50 km — 7 minutit;

naistel 5 km — 1,5 minutit, 10 km — 3 minutit.

Gigantslalomis, slalomis, kiirlaskumises ja mäesuusatamise kahevõistluses omistatakse meistersportlase nimetus neile suusatajale, kes saavutavad NSV Liidu esivõistlustel I—III koha,

võ i

vähemalt linna ulatusega võistlustel saavutavad tagajärje, mis on võitja ajast mitte rohkem kui 105 protsenti, tingimusel, et võistluse lõpetab vähemalt viis meistersportlast.

M ä r k u s: Võistlused peavad toimuma rajal, mis on ette nähtud NSV Liidu esivõistluste läbiviimiseks.

Esimene järk

Saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel, millest võtab osa ja lõpetab võistluse vähemalt kolm meistersportlast, tulemus, mis on mitte rohkem kui 110 protsenti võitja ajast,

võ i

saavutada samasugustel võistlustel vähemalt viie I järgu sportlase osavõtul ja võistluse lõpetamisel tulemus, mis on mitte rohkem kui 105 protsenti võitja ajast,

võ i

saavutada esikoht samasugustel võistlustel vähemalt kümne II järgu sportlase osavõtul ja võistluse lõpetamisel, näidates seejuures tulemust, mis on vähemalt 3 protsendi võrra parem teise koha võitja tulemusest.

M ä r k u s: 1. Murdmaasuusatamise distantsid võivad olla meestele — 10, 18, 20, 30 või 50 km;
naistele — 5, 8 või 10 km.

2. Slalomiraja pikkus peab olema vähemalt 200 m; kiirlaskumisel — 2000 m; gigantslalomis meestele — vähemalt 1200 m ja naistele — 800 m.

* Tegev-meistersportlaseks loetakse sportlane, kes on täitnud või ületanud meistersportlase norme kahe aasta jooksul enne võistluste algust.

Teine järk

Saavutada mistahes võistlustel, mille lõpetavad vähemalt kolm meistersportlast, tulemus, mis on mitte rohkem kui 120 protsenti võitja ajast,

või

saavutada võistlustel, mille lõpetavad vähemalt kolm I järgu sportlast, tulemus, mis on mitte rohkem kui 105 protsenti võitja ajast,

või

saavutada esikoht võistlustel, mille lõpetavad vähemalt kümme III järgu sportlast, näidates seejuures tulemust, mis on vähemalt 3 protsenti võrra parem teise koha võitja tulemusest.

Märkus: 1. Murdmaasuusatamise distantsid — samad, mis I järgul.

2. Slalomiraja pikkus peab olema mitte lühem kui 100 m; väravate arv — vähemalt 12 (koos stardi- ja lõpuvärvavaga), kohustuslikud kujundid „nõelasilm” ja „lühiliin” (kolm väravat igas kujundis); raja keskmine langus — 15°; raja keskmine laius — vähemalt 15 m; keskmine kiirus: meestele — 3,5 m/sek., poistele — 3 m/sek., naistele — 2,5 m/sek., tütarlastele — 2 m/sek.

Kiirlaskumise rada: meestele — vähemalt 1500 m, naistele — 1000 m.

Gigantslalom: meestele — vähemalt 1000 m, naistele — 600 m.

Kolmas järk

Saavutada mistahes võistlustel, mille lõpetavad vähemalt kolm I järgu sportlast, tulemus, mis on mitte rohkem kui 130 protsenti võitja ajast,

või

saavutada võistlustel, mille lõpetavad vähemalt kolm II järgu sportlast, tulemus, mis on mitte rohkem kui 120 protsenti võitja ajast,

või

saavutada esikoht algajate täiskasvanute võistlustel, mille lõpetavad vähemalt kümme sportlast, näidates seejuures tulemust, mis on vähemalt 3 protsenti võrra parem teise koha võitja tulemusest.

Märkus: 1. Murdmaasuusatamise distantsid — samad, mis I järgul.

2. Slalomiraja pikkus peab olema vähemalt 100 m, kohustuslikud kujundid — „lühiliin” (neli väravat), „diagonaal” (kolm väravat), „nõelasilm” (kaks väravat — lahtine ja kinnine); raja keskmine langus — vähemalt 15°; väravate laius — mitte üle 4 m; keskmine kiirus — vähemalt: meestel — 3 m/sek., naistel — 2 m/sek.

3. Gigantslalomis ja kiirlaskumises kolmandat spordijärku ei omistata.

Kolmas noorte järk

Saavutada mistahes võistlustel, mille lõpetavad vähemalt viis III noorte järgu sportlast, tulemus, mis on mitte rohkem kui 110 protsenti võitja ajast,

või

saavutada esikoht algajate poiste või tütarlaste võistlustel, mille lõpetavad vähemalt kümme võistlejat.

Teine ja esimene noorte järk

Omistatakse noorte slalomivõistlustel ja samadel tingimustel kui täiskasvanute III või II järk. Slalomiraja pikkus ja kujundid II noorte järgu jaoks on samad, mis täiskasvanute III järgul, noorte I järgu jaoks — samad, mis täiskasvanute II järgul.

Märkus: 1. Murdmaasuusatamises teist ja esimest noorte järku ei omistata.

2. Gigantslalomis, kiirlaskumises ja mäesuusatamise kahevõistluses noorte järke ei omistata.

3. Murdmaasuusatamise distantsid võivad olla: poistele — 5, 10, 18 või 20 km; tütarlastele — 3, 5 või 8 km.

Meistersportlase nimetus ja spordijärgud mäesuusatamise kahevõistluses omistatakse slalomi ja kiirlaskumise aegade summa alusel.

JÄRGUNORMID MURDMAASUUSATAMISES

Mehed

Distantsid kilomeetrites

	5	10	18	20	30	50
Meister	—	32.00	1:00.00	1:07.00	1:42.00	3:00.00
Esimene	—	37.00	1:10.00	1:18.00	2:00.00	3:45.00
Teine	—	42.00	1:18.00	1:25.00	2:20.00	4:10.00
Kolmas	22.00	46.00	1:25.00	1:36.00	2:40.00	4:40.00
III noorte	24.00	50.00	1:35.00	—	—	—

Naised

Distantsid kilomeetrites

	3	5	8	10
Meister	—	19.00	32.00	40.00
Esimene	—	22.00	37.00	46.00
Teine	—	24.30	42.00	53.00
Kolmas	16.00	27.00	46.00	60.00
III noorte	17.00	30.00	50.00	—

Meistersportlase normide täitmist arvestatakse üleliidulistel, liiduvabariikide, spordiühingute kesknõukogude võistlustel tingimusel, et kohtunike kolleegiumi koosseisus on vähemalt kaks üleliidulise kategooria kohtunikku ning on koostatud akt distantsi mõõtmise ja vastuvõtmise kohta.

Esimese järgu normide täitmist arvestatakse vähemalt linna ulatusega võistlustel tingimusel, et kohtunike kolleegiumi koosseisus on vähemalt kaks esimese kategooria kohtunikku ning on koostatud akt distantsi mõõtmise kohta.

Ülejäänud järkudes arvestatakse normide täitmist mistahes võistlustel tingimusel, et on koostatud akt distantsi mõõtmise kohta.

SUUSAHÜPPED JA KAHEVÖISTLUS

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel I—III koht,

või

täita ettenähtud järgunormid ja -nõuded vähemalt linna ulatusega võistlustel tingimusel, et stiilikohtunikud omavad vähemalt vabariiklikku kategooriat, võistluste peakohtunik aga üleliidulist kategooriat.

JÄRGUNORMID SUUSAHÜPETES (PUNKTIDES)

Trampliini võimsus (meetrites)

	20—30	31—40	41—50	51—60	61—70	71—80
Meister	—	—	—	220	220	220
Esimene	—	215	215	210	210	210
Teine	—	205	200	200	200	—
Kolmas	170	160	150	—	—	—
III noorte	160	—	—	—	—	—

JÄRGUNORMID KAHEVÖISTLUSES (PUNKTIDES)

Trampliini võimsus (meetrites)

	15—20	21—30	31—40	41—50	51—60	61—70	Normid murdmaa distantsil	
							Punktide arv	Aeg ja nõuded
Meister	—	—	—	430	425	420	18 km	I järk
Esimene	—	—	415	410	405	400	18 km	II järk
Teine	—	380	370	360	360	—	18 km	III järk
Kolmas	—	355	350	345	—	—	18 km	1:45.00
III noorte	355	350	—	—	—	—	9 km	50.00

Märkus: Teist ja esimest noorte järku suusahüpetes ja kahevõistluses ei omistata.

SÕUDMINE

(Akadeemiline, süstadel, rahvapaatidel, merepaatidel, kanuul)

JÄRGUNORMID JA -NÕUDED

Meistersportlane

Saavutada I—II koht NSV Liidu esivõistlustel üksikpaadil või esikoht NSV Liidu esivõistlustel ühes paadiklassis või kategoorias;

või

saavutada kaks korda kolme aasta jooksul II koht NSV Liidu ühes paadiklassis või kategoorias;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel seisvas või mitte suurema vooluga kui 1 km/t vees ja mitte tugevama taganttuulega kui 2 m/sek. järgmisi tulemusi:

AKADEEMILINE SÕUDMINE

Mehed

Paadi nimetus	Meistersportlane	I järk	II järk	III järk
Üksikpaat	7.15	7.30	7.50 või 8.10	8.30
Kaheline paarispaat roolimeheta	6.50	7.00	8.15 klinkeril roolimehega	8.35 klinkeril roolimehega
Kaheline eraldi paat roolimeheta	7.20	7.30	—	—
Kaheline eraldi paat roolimehega	7.45	7.55	—	—
Neljaline roolimeheta	6.35	6.45	—	—
Neljaline roolimehega	6.50	7.00	7.10	7.30 klinkeril roolimehega
Kaheksaline	6.05	6.15	6.35	6.55 klinkeril roolimehega

Naised

Üksikpaat	6.05	6.15	6.45	7.00
Kaheline paarispaat roolita	5.35	5.45	6.50 klinkeril	7.00 klinkeril
Neljaline roolijaga	5.35	5.45	5.55 klinkeril roolijaga	6.20 klinkeril roolijaga
Kaheksaline	6.55	7.05	7.15	7.45 klinkeril roolijaga

SÜST JA KANUU

SKIF

Mehed

Üheline süst	1000 m	4.10	4.15	4.20	4.25
Kaheline süst	1000 m	3.50	3.55	4.00	4.05
Üheline süst	10 000 m	47.00	48.00	49.00	51.00
Kaheline süst	10 000 m	43.30	44.30	45.30	47.30
Üheline kanuu	1000 m	4.50	5.00	—	—
Kaheline kanuu	1000 m	4.25	4.35	—	—
Üheline kanuu	10 000 m	56.30	57.30	—	—
Kaheline kanuu	10 000 m	53.00	54.00	—	—

Naised

Üheline süst	500 m	2.15	2.20	2.25	2.30
Kaheline süst	500 m	2.05	2.10	2.15	2.20

KLINKER

Mehed

Üheline süst	1000 m	—	4.30	4.35	4.40
Kaheline süst	1000 m	—	4.10	4.15	4.20
Üheline süst	10 000 m	—	52.00	53.00	55.00
Kaheline süst	10 000 m	—	47.00	48.00	50.00

Naised

Üheline süst	500 m	—	2.40	2.45	2.50
Kaheline süst	500 m	—	2.30	2.35	2.40

Märkus: Voolu kiiruse ja tuule jõu kohta peab olema kohtunike kolleegiumi ja hüdrometeoroloogia teenistuse esindajate poolt koostatud vastav akt.

Esimene järk

Võtta osa NSV Liidu esivõistluste finaalsõidust ühes paadiklassis või kategoorias;

või

saavutada kaks võitu hooaja jooksul vähemalt linna ulatusega võistlustel finaalsõidus tingimusel, et finaalis võistleb vähemalt neli teise järgu võistkonda;

või

saavutada üks võit vähemalt linna ulatusega võistluste finaalsõidus tingimusel, et finaalis võistleb vähemalt neli esimese järgu võistkonda;

või

saavutada vähemalt linna ulatusega võistlustel finaalsõidus üks sõit tingimusel, et finaalis võistleb vähemalt neli esimese järgu võistkonda.

Teine järk

Saavutada hooaja jooksul kaks võitu vähemalt linna ulatusega võistluste finaalsõidus tingimusel, et finaalis võistleb vähemalt neli kolmanda järgu võistkonda;

või

saavutada hooaja jooksul üks võit vähemalt linna ulatusega võistluste finaalsõidus tingimusel, et finaalis võistleb vähemalt neli teise järgu võistkonda.

Kolmas järk

Saavutada esikoht vähemalt linna ulatusega võistlustel tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt neli algajate võistkonda;

või

saavutada kaks korda teine koht ükskõik missugustel võistlustel, millest võtab osa vähemalt neli algajate võistkonda;

või

saavutada üks võit vähemalt linna ulatusega võistlustel tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt kolm kolmanda järgu võistkonda.

Esimene noorte järk

Saavutada üleliidulistel noortevõistlustel esikoht;

või

saavutada esikoht vähemalt linna ulatusega võistlustel tingimusel, et võistlustest võtab osa vähemalt neli teise noorte järgu võistkonda.

Teine noorte järk

Saavutada üleliidulistel noortevõistlustel II—III koht;

või

saavutada esikoht vähemalt linna ulatusega noortevõistlustel tingimisel, et finaalis võistleb vähemalt neli kolmanda noorte järgu võistkonda.

Kolmas noorte järk

Saavutada esikoht lahtistel noorte võistlustel, millest võtab osa vähemalt neli algajate võistkonda.

Spordijärgu säilitamine

Täita vastava järgu norme ühes paadiklassis või kategoorias;

või

a) Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel vähemalt kolmas koht ühes paadiklassis või kategoorias;

või

saavutada aasta jooksul üks võit meistrijärgu võistkonna üle.

b) Esimene, teine, kolmas ning esimene noorte, teine noorte ja kolmas noorte järk

Saavutada hooaja jooksul üks võit lahtistel võistlustel vastava järgu võistkonna üle tingimisel, et võistlustest võtab osa vähemalt neli võistkonda.

Märkused: 1. Spordijärgud omistatakse vastavate normatiivide täitmise alusel sõltumata sõudja spordiklassifikatsioonist antud võistluse eel.

2. Spordijärgud omistatakse eraldi akadeemilistel paatidel, süstadel, kanuudel, rahvapaatidel ja kuueaerulistel merepaatidel sõudmises.

3. Akadeemilises sõudmises täidetakse meistri ja esimese järgu normatiive ainult „Skif”-tüüpi paatidel.

4. Sõudmises rahvapaatidel ja merepaatidel meistersportlase nimetust ei omistata.

5. Võistkonna spordijärk määratakse 50% tema koosseisus oleva kõrgema spordijärgu sõudjate järgi (näiteks: kui neljalise koosseisus on kaks esimese järgu sõudjat, siis kogu võistkonda neil võistlustel klassifitseeritakse kui esimese järgu võistkonda).

TENNIS

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu esivõistlustel üksikmängus I—III koht,

võit

saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme meistersportlase-tennisisti üle, kes antud aastal kuuluvad NSV Liidu kümne tugevama tennisisti hulka, ja vähemalt kolm võitu erinevate I järgu mängijate üle.

Esimene järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme I järgu mängija üle ja vähemalt kaks võitu kahe II järgu mängija üle,

võit

saavutada esikoht vähemalt linna ulatusega võistlustel tingimusel, et neist võttis osa vähemalt kümme II järgu tennisisti.

Teine järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme II järgu mängija ja vähemalt kaks võitu III järgu mängijate üle,

võit

saavutada esikoht vähemalt linna ulatusega võistlustel tingimusel, et neist võttis osa vähemalt kümme III järgu tennisisti.

Kolmas järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu erinevate III järgu mängijate ja vähemalt kaks võitu järguta mängijate üle,

võit

saavutada esikoht mistahes ulatusega võistlustel tingimusel, et neist võttis osa vähemalt kümme järguta tennisisti.

Esimene noorte järk

Saavutada üleliidulistel noorte võistlustel I—III koht,

võit

saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme I noortejärgu mängija ja vähemalt kolm võitu kolme II noortejärgu mängija üle.

Teine noorte järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme II noortejärgu mängija ja vähemalt kolm võitu III noortejärgu mängijate üle.

Kolmas noorte järk

Saavutada aasta jooksul kaks võitu kahe III noortejärgu mängija ja vähemalt kolm võitu järguta mängijate üle,

saavutada esikoht mistahes noortevõistlustel tingimusel, et neist võttis osa vähemalt kümme järguta noort tennisisti.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada aasta jooksul kaks võitu omas spordijärgus.

TURISM

JÄRGUNÕUDED

Järgud	Sooritada matku järgmise raskusega marsruutidel						
	Kokku	I kategooria		II kategooria		III kategooria	
		suvel	talvel	suvel	talvel	suvel	talvel
Meistersportlane	12	2	2	2	2	2	2
I järk	8	2	2	1	1	1	1
II järk	4	2	1	1	—	—	—
III järk	2	1	1	—	—	—	—
Märgile „NSV Liidu turist“	1	1	—	—	—	—	—

Kolmas noorte järk

Osa võtta aasta jooksul neljast jalgsi-, paadi-, jalgratta- või suusamatkast üldkestusega vähemalt kuus päeva, kaks korda ööbides väliolukorras. Nelja marsruudi kogupikkus: jalgsimatkal — 120 km, paadimatkal (allavoolu) — 150 km, paadimatkal (vastuvoolu) — 80 km, jalgrattamatkal — 150 km, suusamatkal — 120 km.

TÄIENDAVID NÕUDED

Meistersportlane

Sooritada kümme arvestusmatka vähemalt kolmes NSV Liidu erinevas rajoonis ja vähemalt kolmel matkamisviisil (jalgsi, paadil, jalgrattal, suuskadel jne.). Omada kahel matkamisviisil kolme suvise ja ühe talvise matka juhtimise staaž, sealjuures kolmanda kategooria marsruudil. Omada kolmas spordijärk sõudmises, jalgrattaspordis, suusatamises, alpinismis, purjespordis, auto- või mootorspordis.

Esimene järk

Sooritada seitse arvestusmatka NSV Liidu kahes erinevas rajoonis ja vähemalt kahel matkamisviisil. Sooritada „VTK“ II astme normid. Omada ühe esimese ja ühe teise kategooria matka juhtimise staaž.

Teine järk

Omada ühe matka juhtimise staaž.

Kolmas järk

Sooritada täielikult VTK I astme normid.

Märk „NSV Liidu turist”

Sooritada VTK I astme üldnormid või OVTK normid täielikult.

Osa võtta puhkepäeva turismimatkast. Sooritada katsed märgi „NSV Liidu turist” ettevalmistuskava kohaselt.

Kolmas noorte järk

Esitada iseseisvalt koostatud kirjeldused ja tähtajad kahest läbitud marsruudist.

Spordijärgu säilitamine

Üks kord kahe aasta jooksul sooritada üks matk I, II või III raskuskategooria marsruudil.

Märkused: 1. Matk „NSV Liidu turisti” märgi või spordijärgu saavutamiseks arvestatakse siis, kui on sooritatud turistlikul eesmärgil (puhkus, seotud kehalise ettevalmistuse, kodumaaga tutvumise ja ühiskondlikult kasuliku tegevusega teel) vähemalt neljast inimesest koosneva grupi koosseisus.

Ametkomandeeringuid (nende seas ka teaduslikud ekspeditsioonid), üliõpilaspraktikat ja sõjaväelisi matku arvesse ei võeta. Instruktorite ja turismigruppide juhtide matku (komandeerimiskorras) arvestatakse.

2. Matkade raskus määratakse „Turismimarsruutide raskuskategooria tabeli” järgi.

3. Osavõtt matkadest kinnitatakse märkustega marsruudilehel või raamatus, õienditega matka korraldanud spordiühingult või kahe grupiliikme tõestatud õienditega.

4. Kümnapäevast jalgsi-, vee-, jalgrattamatka või kaheksapäevast suusamatka „NSV Liidu turisti” märgi saavutamiseks võib asendada kolme või nelja matkaga, mis on sooritatud ühel hooajal erinevatel marsruutidel, kuid tingimusel, et kokkuvõttes täidetakse kümne- või kaheksapäevase matka nõuded.

5. Kolmanda järgu omistamisel arvestatakse matka „NSV Liidu turisti” märgi saavutamiseks — kas üheaegselt või erinevatel tähtaegadel — kui ühte kahest kolmandas järgus ettenähtud matkast.

6. Matkade kordamist ühel ja samal esimese kategooria marsruudil ei arvestata, välja arvatud juhul, kui üks neist matkadest on sooritatud suvel, teine — talvel.

Turismimarsruutide raskuskategooria tabel

Näitajad	Jalgsimatk			Veematk			Jalgtrattamatk			Suusamatk		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	marstruudi pass	aranne	põhjalik aranne	marstruudi pass	aranne	põhjalik aranne	marstruudi pass	aranne	põhjalik aranne	marstruudi pass	aranne	põhjalik aranne
1. Kestus päevades	10	15	20	10	15	20	10	15	20	8	12	16
Sellest: väheastutatud kohtades	—	5	10	—	5	10	—	3	6	—	5	8
2. Kilomeetreid	180	250	300	250	400	600	350	500	600	180	250	300
Sellest: looduslike takistuste ületamisega	—	50	100	—	25	50	—	50	100	—	50	100
3. Ööbimisi väliolukorras	3	8	15	3	8	15	3	8	15	—	3	8
4. Pärast matka esitatav dokumentatsioon	marstruudi pass	aranne	põhjalik aranne	marstruudi pass	aranne	põhjalik aranne	marstruudi pass	aranne	põhjalik aranne	marstruudi pass	aranne	põhjalik aranne

Uhte ja sama teise või kolmanda kategooria marsruudil sooritatud matka võib arvestada kaks korda nii osavõtjale kui ka grupijuhile.

7. Matka marsruudil, mis on jätkuks samal hooajal sooritatud marsruudile, arvestatakse kui üht varem alustatud matka.

8. Teise ja kolmanda järgu omistamisel võib esimese kategooria talvematka asendada teise raskuskategooriasse kuuluva suvise matkaga.

Märkused: 1. Matka kestusse arvestatakse nii liikumised kui ka peatused. Mõjuvatel põhjustel võib arvestusliku matka kestust muuta kuni 25% pikemaks või kuni 15% lühemaks.

2. Väheasustatud kohtadeks loetakse rajoonid, kus ööbimiste ja toiduainete saamise organiseerimisel võib grupp arvestada ainult oma varustuse, jõu ja oskusega; esimese ja teise raskuskategooria marsruutidel võib liikumine väheasustatud kohtades vahelduda liikumisega asustatud rajoonides. Kolmanda raskuskategooria marsruutidel väheasustatud teelõikudes on lubatud läbida ainult üks vahepeal olev asustatud punkt.

3. Grupi poolt läbitud matka kilometraaži hulka loetakse ainult grupi poolt aktiivsete liikumisviisidega läbitud maa. Maa, mis läbitakse looduslike takistusi ületades, arvestatakse üldisse kilometraaži nii, et loetakse üks kilomeeter kaheks kilomeetriks.

Distants, mis grupi poolt läbitakse kõrvale kaldudes põhilisest marsruudist, arvestatakse: esimese kategooria marsruutidel — mitte üle 25%, teise kategooria marsruutidel — mitte üle 20%, kolmanda kategooria marsruutidel — mitte üle 15% põhilise marsruudi kilometraažist. Üle kolme päeva kestvad kõrvalekalduvad radiaal marsruudid arvestatakse täielikult.

Kui grupp kasutab ühel matkal mitmesuguseid aktiivseid liikumisviise, siis matka raskuskategooria määratakse selle liikumisviisi järgi, mida grupp kasutas vähemalt poole vastava matkamisviisi tabelis ettenähtud ulatuses.

Kombineeritud matkad arvestatakse kui üks matk.

4. Looduslikeks takistusteks loetakse: jalgsimatkadel — jalgrajad mäestikurajoonis, kõrgmäestiku kurud, metsatihnikud ja põõsastikud (liikumine peab toimuma neis väljaspool teid või radu); sood, jõekoolmed, liiv;

veematkadel öppelaevadel ja parvedel — madalikud, tammid, veekasvude tihnikud, ummistused, vedamine, liikumine vastuvoolu, mille kiirus on vähemalt 1 m/sek.; jalgrattamatkadel — teed raskel murdmaastikul, väli- ja metsateed, sood, liiv. Suusamatkadel — raske murdmaastik, metsatihnikud ja põõsastikud (liikumine peab toimuma väljaspool teid).

5. Ööbimiseks välitingimustes loetakse ööbimist telkides, oksaonnides, koobastes, küünides (väljaspool asustatud punkte), jahionnides.

6. Arvestuslike matkade sooritamisel noorte spordijärgu omistamiseks talvel võib ööbimist välitingimustes asendada ööbimisega eluhoonetes, baasides jne., mis on organiseeritud väljaspool osavõtjate elukohta.

TÖSTMINE

	Kahe käega surumine	Kahe käega rebimine	Kahe käega tõukamine	Kogusumma järgu- normide täitmisel kõi- gis tõsteliikides	Kogusumma järgunor- mide mitte täitmisel üksi- kutes tõsteliikides
Meistersportlane					
Kärbeskaal	87,5	92,5	120	300	305
Sulgkaal	95	100	127,5	322,5	327,5
Kergekaal	102,5	107,5	140	350	355
Kergekeskkaal	112,5	120	152,5	385	390
Keskkaal	120	127,5	162,5	410	415
Poolraskekaal	125	130	165	420	425
Raskekaal	130	135	170	435	440
Esimene järk					
Kärbeskaal	75	77,5	110	262,5	265
Sulgkaal	85	87,5	120	292,5	295
Kergekaal	92,5	95	127,5	315	317,5
Kergekeskkaal	97,5	100	132,5	330	332,5
Keskkaal	102,5	105	137,5	345	347,5
Poolraskekaal	110	112,5	142,5	365	367,5
Raskekaal	115	117,5	147,5	380	382,5
Teine järk					
Kärbeskaal	65	67,5	90	222,5	227,5
Sulgkaal	72,5	75	100	247,5	252,5
Kergekaal	80	82,5	110	272,5	277,5
Kergekeskkaal	85	87,5	117,5	290	295
Keskkaal	90	92,5	120	302,5	307,5
Poolraskekaal	95	97,5	130	322,5	327,5
Raskekaal	100	102,5	135	337,5	342,5
Kolmas järk					
Kärbeskaal	52,5	55	72,5	180	—
Sulgkaal	60	62,5	82,5	205	—
Kergekaal	67,5	70	87,5	225	—
Kergekeskkaal	72,5	75	97,5	245	—
Keskkaal	77,5	80	102,5	260	—
Poolraskekaal	82,5	87,5	110	280	—
Raskekaal	87,5	92,5	115	295	—

Märkus: 1. Tagajärjed peavad olema saavutatud ühel võistlusel.

2. Noorte järke tõstmises ei omistata.

3. Meistersportlase norm loetakse täidetuks siis, kui kohtunike koosseisu kuulub vähemalt kaks vabariikliku kategooria kohtunikku.

UJUMINE

JÄRGUNORMID

Alad	Meistersportlane		I järk		II järk		III järk		Noorte järk	
	Bassein		Bassein		Bassein		Bassein		Bassein	
	25 m	50 m	25 m	50 m	25 m	50 m	25 m	50 m	25 m	50 m
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Mehed										
Vabaujumine										
100 m	57.0	58.0	1.03	1.04	1.13	1.14	1.28	1.29	1.46	1.47
200 m	2.08	2.10	2.20	2.22	2.40	2.42	3.10	3.12	3.44	3.46
400 m	4.35	4.39	5.04	5.08	5.44	5.48	6.46	6.50	7.56	8.00
1500 m	—	18.56	—	20.36	—	23.20	—	27.15	—	—
Rinnuliujumine										
100 m	1.12	1.13	1.18	1.19	1.28	1.29	1.43	1.44	2.02	2.03
200 m	2.39	2.41	2.51	2.53	3.11	3.13	3.41	3.43	4.18	4.20
Liblikujumine										
100 m	1.07	1.08	1.13	1.14	1.23	1.24	1.38	1.39	1.56	1.57
200 m	2.34	2.36	2.46	2.48	3.06	3.08	3.36	3.38	4.10	4.12
Seliliujumine										
100 m	1.06	1.07	1.12	1.13	1.22	1.23	1.37	1.38	1.55	1.56
200 m	2.27	2.29	2.39	2.41	2.59	3.01	3.29	3.31	4.04	4.06
Käljeliujumine										
100 m	—	—	—	—	1.22	1.23	1.37	1.38	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Naised										
Vabaujumine										
100 m	1.06	1.07	1.13	1.14	1.24	1.25	1.44	1.45	2.01	2.02
200 m	2.28	2.30	2.36	2.38	3.00	3.02	3.38	3.40	4.14	4.16
400 m	5.16	5.21	5.44	5.49	6.28	6.33	7.36	7.41	8.51	8.56
Rinnuliujumine										
100 m	1.22	1.23	1.28	1.29	1.42	1.43	1.57	1.58	2.17	2.18
200 m	2.55	2.57	3.69	3.11	3.31	3.33	4.05	4.07	4.43	4.45
Liblikujumine										
100 m	1.20	1.21	1.27	1.28	1.38	1.39	1.55	1.56	2.15	2.16
200 m	2.58	3.00	3.12	3.14	3.34	3.36	4.08	4.10	4.48	4.50
Seliliujumine										
100 m	1.14	1.15	1.21	1.22	1.32	1.33	1.49	1.50	2.09	2.10
200 m	2.43	2.45	2.57	2.59	3.19	3.21	3.53	3.55	4.32	4.31
Küljeliujumine										
100 m	—	—	—	—	1.37	1.38	1.54	1.55	—	—

VEE-MOOTORISPORT

JÄRGUNÕUDED

Meistersportlane

Saavutada esikoht NSV Liidu esivõistlustel määrustikus ettenähtud paadiklassis;

või

saavutada kaks korda II koht NSV Liidu esivõistlustel kolme aasta jooksul tingimusel, et saavutatud tulemus vastaks ettenähtud normidele;

või

omades esimest spordijärku, püstitada võistlustel üleliiduline rekord määrustikus ettenähtud paadiklassis.

Esimene järk

Saavutada aasta jooksul erinevatel võistlustel kaks võitu 50% võistluse lõpetanud esimese järgu sportlaste üle, näidates neil võistlustel kiirust, mis pole nõrgem määratud normidest.

Teine järk

Saavutada aasta jooksul kaks võitu 50% võistlustest osavõtnud teise järgu sportlaste üle;

või

saavutada neil võistlustel ettenähtud normid.

Kolmas järk

Saavutada esikoht ühel distantsidest linna algajate võistlustel tingimusel, et neist võtab osa vähemalt kuus sõitjat;

või

saavutada aasta jooksul võit 50% võistlustest osavõtnud III järgu sportlaste üle.

Spordijärgu säilitamine

Täita aasta jooksul üks oma spordijärgu nõuetest.

Märkus: Esimese, teise ja kolmanda järgu omistamiseks arvestatakse võite 50% osavõtjate üle tingimusel, et sõidu lõpetavad vähemalt neli sportlast.

Normatiivid

Mootoriklass	Distsants	Meistersportlane	I järk	II järk
M	1 km	55 km/t.	50 km/t.	39 km/t.
C	5 km	48 — „ —	43 — „ —	37 — „ —
C	1 km	68 — „ —	60 — „ —	53 — „ —
C	10 km	63 — „ —	57 — „ —	50 — „ —

VEHKLEMINE

Meistersportlane

Saavutada I—II koht NSV Liidu esivõistlustel;

või

saavutada aasta jooksul vähemalt linna ulatusega võistlustel finaalgriipides meistersportlaste üle florettidel, täägis või espadronidel — kuus võitu; epeedel võistlusel kolmele torkele — kaheksa võitu, võistlusel ühele torkele — viisteist võitu.

Esimene järk

Saavutada aasta jooksul kuus võitu I järgu sportlaste üle või kümme võitu erinevate II järgu sportlaste üle finaalgriipides (võistlustel epeel kolmele torkele — vastavalt 5 või 10 võitu, võistlustel ühele torkele — 8 või 15 võitu).

Teine järk

Saavutada aasta jooksul finaalgriipides kümme võitu eri III järgu sportlaste üle;

või

saavutada aasta jooksul finaalgriipides kuus võitu eri II järgu sportlaste üle.

Kolmas järk

Saavutada aasta jooksul kolm võitu eri III järgu sportlaste üle;

või

saavutada aasta jooksul kuus võitu kuue järguta sportlase üle.

Esimene noorte järk

Saavutada aasta jooksul finaalgruppides kümme võitu erinevate II noorte järgu sportlaste või viis võitu erinevate I noorte järgu sportlaste üle;

või

saavutada I—III koht üleliidulistel noorte võistlustel.

Teine noorte järk

Saavutada aasta jooksul finaalgruppides kuus võitu erinevate III noorte järgu sportlaste või kolm võitu erinevate II noorte järgu sportlaste üle.

Kolmas noorte järk

Saavutada aasta jooksul viis võitu viie algaja vehkleja üle, olles ise osa võtnud vähemalt kümnest ametlikust noorte võistlusest;

või

saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme III noorte järgu sportlase üle.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada aasta jooksul kaks võitu omas järgus.

M ä r k u s: Võitu kõrgema järgu sportlase üle loetakse võrdseks kahe võiduga omasse järku kuuluvate sportlaste üle.

VETTEHÜPPED

JÄRGUNÕUDED

Spordijärgud	Punkte			
	Mehed		Naised	
	Hoolaud	Torn	Hoolaud	Torn
Meistersportlane				
Saavutada NSV Liidu esivõistlustel, liiduvabariikide, Moskva või Leningradi või spordiühingute üleliidulistel esivõistlustel kava täitmisel	160	155	135	85
Esimene järk				
Saavutada kava täitmisel vähemalt linna ulatusega ametlikel võistlustel	140	130	120	72
Teine järk				
Saavutada kava täitmisel vähemalt linna ulatusega ametlikel võistlustel	52	55	38	32
Kolmas järk				
Saavutada kava täitmisel ükskõik missugustel ametlikel võistlustel	25	25	22	22
Noorte järk				
Saavutada kava täitmisel ükskõik missugustel ametlikel võistlustel	20	20	20	20

Spordijärgu säilitamine

Samad nõuded.

Märkused: 1. Meistersportlase norm loetakse täidetuks, kui võistluste peakohtunik on üleliidulise kategooria kohtunik ning kohtunike kolleegiumi koosseisus on vähemalt kaks vabariikliku kategooria kohtunikku.

2. Esimese järgu norm loetakse täidetuks, kui võistluste pea-kohtunik on vähemalt vabariikliku kategooria kohtunik ning kohtunike kolleegiumi koosseisus on kaks vähemalt esimese kategooria kohtunikku.

3. Spordijärke omistatakse momendil kehtiva ühtse klassifikatsiooniprogrammi ning Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt kinnitatud võistlusmääruste kohaselt läbiviidud võistlustel saavutatud tulemuste eest.

NÕUDED SPORDIJÄRKUDE OMISTAMISEKS VETTEHÜPETES

MEHED

PAINDUV HOOLAUD

Meistersportlane

Hoolaua kõrgus — 3 m.

Viis valikhüpet, igast klassist üks, raskusastmete summa mitte üle 9,5

ja

viis valikhüpet, igast klassist üks, raskusastmete summa piiramat.

Esimene järk

Hoolaua kõrgus — 3 m.

Kava sama, mis meistersportlastel.

Teine järk

Hoolaua kõrgus — 1—3 m.

Viis valikhüpet, igast klassist üks, raskusastmete summa mitte üle 9,5.

Kolmas järk

Hoolaua kõrgus — 1—3 m.

Kolm valikhüpet eriklassidest, raskusastmete summa mitte üle 5,5.

TORN

Meistersportlane

Torni kõrgus — 10 m.

Kuus valikhüpet, igast klassist üks, raskusastmete summa mitte üle 11

ja

neli valikhüpet eriklassidest, raskusastmete summa piiramat.

Esimene järk

Torni kõrgus — 10 m.

Kava sama, mis meistersportlastel.

Teine järk

Torni kõrgus — 5—10 m.

Kuus valikhüpet, igast klassist üks, raskusastmete summa mitte üle 11.

Kolmas järk

Torni kõrgus — 5 m.

Kolm valikhüpet erinevatest klassidest, raskusastmete summa mitte üle 5,5.

Noorte järk

Hoolaua kõrgus — 1—3 m.

Kava sama, mis kolmandal järgul.

Noorte järk

Torni kõrgus — 5 m.

Kava sama, mis kolmandal järgul.

NAISED**PAINDUV HOOLAUD****Meistersportlane**

Hoolaua kõrgus — 3 m.

Viis valikhüpet, igast klassist üks, raskusastmete summa mitte üle 8,5

ja

viis valikhüpet, igast klassist üks, raskusastmete summa piiramat.

TORN**Meistersportlane**

Torni kõrgus — 5—10 m.

Kolm valikhüpet eriklassidest, raskusastmete summa mitte üle 5,5

ja

kolm valikhüpet eriklassidest, raskusastmete summa piiramat.

Esimene järk

Hoolaua kõrgus — 3 m.

Kava sama, mis meistersportlastel.

Esimene järk

Torni kõrgus — 5—10 m.

Kava sama, mis meistersportlastel.

Teine järk

Hoolaua kõrgus — 1—3 m.

Viis valikhüpet, igast klassist üks, raskusastmete summa mitte üle 8,5.

Teine järk

Torni kõrgus — 5 m.

Neli valikhüpet eriklassidest, raskusastmete summa mitte üle 7,0.

Kolmas järk

Hoolaua kõrgus — 1—3 m.

Kolm valikhüpet eriklassidest, raskusastmete summa mitte üle 5,4.

Kolmas järk

Torni kõrgus — 5 m.

Kolm valikhüpet eriklassidest, raskusastmete summa mitte üle 5,25.

Noorte järk

Hoolaua kõrgus — 1—3 m.

Kava sama, mis kolmandal järgul.

Noorte järk

Torni kõrgus — 5 m.

Kava sama, mis kolmandal järgul.

VÕIMLEMINE

SPORTLIK VÕIMLEMINE

Meistersportlane

Saavutada NSV Liidu, liiduvabariikide, Moskva, Leningradi või vabatahtlike spordiühingute kesknõukogude esivõistlustel kohustuslike ja valikharjutuste täitmisel mitmevõistluses: mehed — 108; naised — 100 punkti.

Esimene järk

Saavutada mitte alla linna ulatusega ametlikel võistlustel kohustuslike ja valikharjutuste täitmisel mitmevõistluses: mehed — 100; naised — 94 punkti.

Teine järk

Saavutada ükskõik missugustel ametlikel võistlustel kohustuslike harjutuste täitmisel mitmevõistluses: mehed — 48; naised — 56 punkti.

Kolmas järk

Saavutada ükskõik missugustel ametlikel võistlustel kohustuslike harjutuste täitmisel mitmevõistluses: mehed — 45; naised — 53 punkti.

Kolmas noorte järk

Saavutada ükskõik missugustel ametlikel võistlustel kohustuslike harjutuste täitmisel mitmevõistluses: noormehed — 52; tütarlapsed — 60 punkti.

Spordijärgu säilitamine

Täita samad nõuded.

Märkus: 1. Esimest ja teist noorte järku noormeestele ja tütarlastele ei omistata.

2. Noormehi, kes pole täitnud kolmanda noorte järgu norme, ei lubata täiskasvanute kavaga võistlustele.

3. Kohtunike koosseis võistluste läbiviimisel peab omama järgmised kategooriad:

a) algajate, kolmanda ja teise järgu võimlejate võistlustel — peakohtunik mitte alla esimest kategooriat, vanem-kohtunikud — mitte alla teist kategooriat ja kohtunikud — mitte alla kolmandat kategooriat;

b) esimese järgu võimlejate võistlustel — peakohtunik mitte alla vabariiklikku kategooriat ja kohtunikud mitte alla esimest kategooriat;

c) meistrijärgu võimlejate võistlustel — peakohtunik ja vanemkohtunikud mitte alla vabariiklikku kategooriat ja kohtunikud — mitte alla esimest kategooriat.

4. Järgud omistatakse võistlustel, millised toimusid NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja Kehakultuuri- ja Spordikomitee poolt kinnitatud ühtse klassifikatsiooni kava järgi.

KUNSTILINE VÕIMLEMINE

Esimene järk

Saavutada ametlikel võistlustel klassifikatsiooni kava kohustuslike ja valikharjutuste täitmisel 48 punkti.

Teine ja kolmas järk

Saavutada ametlikel võistlustel klassifikatsiooni kava harjutuste täitmisel 30 punkti.

Spordijärgu säilitamine

Täita samad nõuded.

LAUATENNIS

Meistersportlane

Saavutada I—II koht üleliidulistel esivõistlustel,

või

saavutada kolme aasta kestel üleliidulistel esivõistlustel kahel korral III koht,

või

saavutada ühe aasta jooksul kolm võitu kolme eri meistersportlase üle, kes kuuluvad sel aastal üleliidulises ulatuses kümne parema mängija hulka, ja kuus võitu kuue I järgu sportlase üle.

Esimene järk

Saavutada esikoht vähemalt vabariikliku ulatusega võistlustel, millest võtab osa mitte alla kümne II järgu mängija,

või

saavutada aasta jooksul vähemalt kuus võitu kuue I järgu mängija üle,

võit

saavutada aasta jooksul vähemalt kaks võitu kahe I järgu mängija ja kaheksa võitu kaheksa II järgu mängija üle.

Teine järk

Saavutada I—II koht linna ulatusega lahtistel võistlustel tingimusel, et neist võtab osa vähemalt kümme III järgu mängijat,

võit

saavutada aasta jooksul vähemalt viis võitu viie II järgu mängija üle,

võit

saavutada aasta jooksul kaks võitu kahe II järgu mängija ja kaheksa võitu kaheksa III järgu mängija üle.

Kolmas järk

Saavutada esimene koht ükskõik missugustel turniirisüsteemis korraldatud lahtistel võistlustel, millest võtab osa vähemalt kümme spordijärguta mängijat,

võit

saavutada aasta jooksul kolm võitu kolme III järgu mängija üle,

võit

saavutada aasta jooksul kaks võitu III järgu ja neli võitu spordijärguta mängijate üle võistkondlikel võistlustel.

Esimene noorte järk

Saavutada I—III koht üleliidulistel noorte võistlustel,

võit

saavutada aasta jooksul kuus võitu II noorte järgu mängijate üle,

võit

saavutada aasta jooksul kolm võitu I noorte järgu mängijate üle.

Teine noorte järk

Saavutada aasta jooksul kuus võitu III noorte järgu mängijate üle,

või

saavutada aasta jooksul kolm võitu II noorte järgu mängijate üle.

Kolmas noorte järk

Saavutada aasta jooksul vähemalt kuus võitu võistkondlikel või väljalangemissüsteemis korraldatud võistlustel,

või

saavutada I—II koht ükskõik missugustel lahtistel võistlustel spordijärguta mängijatele, kui neist võtab osa vähemalt 10 noort.

Spordijärgu säilitamine

Saavutada aasta jooksul neli võitu samasse spordijärku kuuluva nelja mängija üle.

Märkus: Spordijärk omistatakse ainult võitude eest üksikmängus.

SISUREGISTER

	Lk.
1. Akrobaatika	20
2. Alpinism	21
3. Autosport	23
4. Hoki	77
5. Iluuisutamine	26
6. Jahilaskmine	28
7. Jalgpall	29
8. Jalgrattasport	32
9. Kaasaegne viievõistlus	41
10. Kabe	56
11. Kergejõustik	43
12. Kiiruisutamine	44
13. Klassikaline maadlus	54
14. Korvpall	77
15. Kurnimäng	45
16. Langevarjusport	46
17. Laskesport	48
18. Lauatennis	103
19. Lennusport	52
20. Lennusport aerostaatidel	54
21. Maahoki	77
22. Male	56
23. Mootorrattasport	63
24. Mudellennusport	67
25. Poks	54
26. Purilennusport	68
27. Purje- ja jääpurjesport	70
28. Ratsasport	74
29. Sambomaadlus	54
30. Spinningusport	76
31. Suusatamine	79
32. Sõudmine (akadeemiline ja rahvapaatidel)	84
33. Tennis	88
34. Turism	89
35. Tõstesport	93
36. Ujumine	94
37. Vabamaadlus	54
38. Vee-mootorisport	96
39. Veepall	77
40. Vehklemine	97
41. Vene hoki	77
42. Vettehüpped	99
43. Võimlemine (sportlik ja kunstiline)	102
44. Võrkpall	77
45. Väravpall 7:7	77
46. Väravpall 11:11	77

SISUKORD

	Lk.
NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Üleliidulise Kehakultuuri- ja Spordikomitee käskkiri nr. 920 — 14. oktoobrist 1952	3
Üleliidulise ühtse spordiklassifikatsiooni juhend	9
Järgunormid ja -nõuded	20
Akrobaatika	20
Alpinism	21
Autosport	23
Iluisutamine	26
Jahilaskmine	28
Jalgpall	29
Jalgrattasport	32
Kaasaegne viievõistlus	41
Kergejõustik	43
Kiiruisutamine	44
Kurnimäng	45
Langevarjusport	46
Laskmine	48
Lennusport	52
Lennusport aerostaatidel	54
Maadlus ja poks	54
Male ja kabe	56
Mootorisport	63
Mudellennusport	67
Purilennusport	68
Purjesport ja jääpurjetamine	70
Ratsasport	74
Spinningusport	76
Sportmängud	77
Suusatamine	79
Sõudmine	84
Tennis	88
Turism	89
Tõstmine	93
Ujumine	94
Vee-mootorisport	96
Vehklemine	97
Vettehüpped	99
Võimlemine	102
Lauatennis	103
Sisuregister	106

Toimetaja E. Teemägi
Tehniline toimetaja H. Kohu
Korrektorid H. Peel ja J. Ramm

Ladumisele antud 13. VI 1953. Trükkimisele antud 17. VII 1953. Trükiarv 4000. Paber 54×84, 1/16. Trükipoognaid 6,75. Formaadile 60×92 kohaldatud trükipoognaid 5,53. Arvutuspoognaid 6,23. MB-08853. Hans Heidemanni nimeline trükikoda, Tartu, Vallikraavi 4. Tellimise nr. 2507.

На эстонском языке.

Hind rbl. 1.90

TKO

7 de

Rbl. 1.90

A-19686
I

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00359200 5